DECISIO XXXIV.

ARGUMENTUM.

Satisfactionis Sacramentalis materia in hac Decisione plenissimè declaratur. Traditur ipsius definitio explicans essentiam, & effectus ejusdem. De obligatione Confessarii circa impositionem Pœnitentiæ. Qualem, & quantam debeat imponere. Causæ, ob quas levis Pœnitentia pro gravibus peccatis potest injungi. Quanto tempore ejus executio possit differri. An adimplenda sit in statu gratiæ. Cur, Quomodo, quando, & à Quibus Satisfactio à Confessario imposita pœnitenti sit commutanda?

SUMMARIUM.

1 *Satisfactio est tertia pars materiæ Sacramenti Pœnitentiæ.*
2 *Satisfactio Sacramentalis quid sit? Est efficacior voluntaria.*
3 *Satisfactio in quibus operibus imponenda à Confessario?*
4 *Satisfactio an sit imponenda ante absolutionem, vel post?*
5 *Confessarius an sit obligatus injungere Satisfactionem pœnitenti?*
6 Debet, *est verbum importans necessitatem.*
7 *Satisfactio omitti potest à Confessario in quatuor casibus.*
8 *Satisfactio quanta sit imponenda? Et qualis? num.* 9.
10 *Satisfactio an possit imponi in operibus de Præcepto?*
11 *Eleemosyna pro Pœnitentia an valeat, si fiat ob obligationem?*
12 *Satisfactio an imponenda alternativè?*
13 *Prohibitio bonorum operum potest fieri pro satisfactione Sacramentali.*
14 *Purgatorii animabus potest applicari satisfactio Sacramentalis.*
15 *Satisfactiones conditionales an imponendæ à Confessario?*
16 *Pœnitentia publica an aliquando sit à Confessario imponenda?*
17 *Pœnitentiæ leves imponi possunt ob octo causas.*
18 *Verba* Quidquid boni feceris ac mali sustinueris *in absolutione quid operentur?*
19 *S. Franciscus Xaverius pœnitentiam exsolvit pro suo pœnitente.*
20 *Pœnitentia Sacramentalis quanto tempore possit differri?*
21 *An in statu gratiæ adimplenda?*
22 *Satisfactio Sacramentalis an possit commutari? & à quo?*
23 *Satisfactionis implementum omitti potest ob duas causas.*

EX tribus partibus materialibus, quæ simul cum forma absolutionis Sacramentum Pœnitentiæ componunt, hucusque explicatæ sunt duæ priores, nempè dolor, seu contritio, & confessio peccatorum cum omnibus suis necessariis conditionibus, requisitis, ac circumstantiis. Restat modò, ut agamus de tertia, quæ est Satisfactio Sacramentalis. Pro intelligentia sciendum, quòd homo dum peccat, remanet debitor Deo pro offensa mortali ad pœnam æternam solvendam in Inferno; pro veniali ad pœnam temporalem luendam vel in hac, vel in alia vita. Quando verò pœnitet se peccasse, & dolet vel perfectè cum contritione, & confessione in voto; vel minùs perfectè cum attritione, & confessione Sacramentali in actu, Deus delet ei culpam; & commutat pœnam æternam in temporalem, nisi tanta sit ejus contritio, ut nullam temporalem pœnam ampliùs exigat Deus ab illo. Ab ipsa autem pœna temporali liberatur pœnitens dupliciter, vel per assumptionem voluntariæ pœnitentiæ, exercendo se in penalitatibus, jejuniis, orationibus, flagellis, ciliciis, eleemosynis, ac aliis bonis operibus, juxta suum proprium fervorem; vel per satisfactiones sibi injunctas à Sacerdote, cui confessus est sua peccata. De primo modo se liberandi à pœnis debitis pro peccatis egimus ab initio hujus operis à *Decis.* 3. *& seqq.* in quibus explicuimus vim, & efficaciam afflictionum corporalium, voluntariè assumptarum; nec non sufferentiæ in pœnis illatis vel à Deo immediatè, vel ab hominibus; quarum occasione in *Dec. VIII.* examinavimus, ad effectum satisfaciendi pro peccatis, An necesse sit patientibus mala, habere intentionem formalem, vel virtualem satisfaciendi, & utrùm oporteat, ut patiens sit in statu gratiæ, ac immunis à peccato mortali, ad hoc ut actus satisfactorii valeant, & suum obtineant effectum? quæ omnia, ne hic repetantur, ibidem sunt videnda. De secundo autem modo, nempè de Satisfactione Sacramentali agendum est in præsenti, & de ea examinabimus

Primò. Quid sit satisfactio Sacramentalis?
Secundò. An Confessarius sit obligatus eam imponere Pœnitenti?
Tertiò. Qualis, & Quanta satisfactio sit ei imponenda?
Quartò. Quo tempore, & in quo statu sit à pœnitente exequenda?
Quintò. An eadem satisfactio possit commutari? & à Quo?

Quo ad Primum. De satisfactione in genere disseruimus supra in *Decis. IV.* ubi *num.* 1. diximus, eam *esse redditionem voluntariam æquivalentis aliàs indebiti: & num.* 4. illam divisimus in *Antidoralem*, quæ rependitur ex animi gratitudine pro beneficiis receptis; in *Civilem*, quæ exercetur inter homines in contractibus onerosis; & in *Criminalem*, quæ redditur alicui ob injuriam ei irrogatam; & sub hac specie venit *Satisfactio Sacramentalis*, quæ definitur, *esse opus illud, quod Pœnitenti confesso imponitur à Sacerdote ante, vel statim post absolutionem, virtute Clavium, ab eodem Pœnitente exequendum.* Dicitur *Satisfactio;* quia homo post peccatum remanet debitor Deo pro offensa; & pro eadem debet satisfacere. Dicitur *Sacramentalis* ad differentiam satisfactionis voluntariæ, quam peccator pœnitentiæ causa sponte assumit; utraque enim satisfacit divinæ justitiæ, ac delet pœnam temporalem jam decretam pro peccatis; sed cum magno discrimine, nam voluntariæ satisfactiones delent pœnam *ex opere operantis*; satisfactio autem Sacramentalis *ex opere operato*, quod est dicere, hanc Sacramentalem, cæteris paribus, in non ponente obicem, remittere majorem partem pœnæ, quàm remittat voluntaria, ut docet Palaus *tract.* 23. *disp. Unic. punct.* 21. *§.* 2. Filliccius *de Satisfactione Sacramentali cap.* 2. *num.* 33. & pluribus citatis Salmanticenses *de Sacram. in genere d. tract.* 6. *cap.* 10. *num.* 4. Ulteriùs hæc satisfactio Sacramentalis confert gratias prævenientes, ac auxilia divina, quibus pœnitens magis juvatur, ut in posterum fugiat peccata. Suarez *de Pœnitent. disput.* 38. *sect.* 2. *num.* 3. Palaus *d. punct.* 21. *n.* 4. Ac etiam secundùm plures DD. causat augmentum gratiæ habitualis ex opere operato. Cajetanus *in* 3. *part. quæst.* 90. *art.* 2. Candidus *Disquisit.* 24. *art.* 30. *dub.* 4. Suarez *disp.* 33. *sect.* 2. Diana *part.* 3. *tract.* 4. *resol.* 70. impressa in Coordinato *tom.* 1. *tract.* 6. *resol.* 34. latè Salmanticenses, qui argumenta pro utraque opinione, ac Auctores referunt *d. tract.* 6. *cap.* 10. *à num.* 8.

3 *à n.* 8. *& seqq.* Dicitur in definitione *esse opus illud, quod Pœnitenti confesso imponitur*, quod quidem opus potest esse de illis omnibus, quos abundè declaravimus à *Decis. IV.* usque *ad Decis.* X. ubi docuimus, omnes actus satisfactorios reduci ad tria genera, nempè ad jejunium, ad orationem, & ad eleemosynam. Nomine autem *jejunii* intelliguntur quæcumque pœnalitates tum corporis, tum animi, sivè à pœnitente sibi ipsi inflictæ, sivè à Deo immediatè immissæ, sivè à creaturis illatæ: appellatione verò *orationis* veniunt omnes actus virtuosi sivè interni, sivè externi, v. g. fidei, spei, charitatis, humilitatis, & similes. Sub titulo autem *eleemosynæ* comprehenduntur omnia opera Misericordiæ tum corporalis, tum spiritualis; & hi omnes actus possunt injungi pœnitenti pro satisfactione Sacramentali, ut demonstrat ex auctoritate Concilii Trid. *sess.* 14. *cap.* 8. sacrorum Canonum, ac Doctorum Eminent. Cardin. de Lauræa *de Pœnitent. disp.* 22. *art.* 5. per totum. Dicitur *à Sacerdote*; quia si opus eligeretur pro satisfactione ab ipso pœnitente, valeret quidem ad deletionem pœnæ temporalis, sed non esset pars Sacramenti Pœnitentiæ, neque deleret tantam pœnam, neque produceret alios effectus uberiores in anima pœnitentis ex opere operato, de quibus diximus supra; siquidem spectat ad Sacerdotem tamquam judicem imponere opera satisfactoria in vindictam culparum, cùm ejus sit absolvere à culpa, & pœna æterna, & ligare ad pœnam temporalem. Concil. Trident. *d. sess.* 14. *can.* 13. & habetur *in cap. Ab infirmis. capit. Tempora. & cap. De his* 26. *quæst.* 7. Dicitur *ante, vel statim post*
4 *absolutionem*, quia utroque modo sufficit ad integritatem Sacramenti. De primo, nempè quòd Sacerdos ante absolutionem imponat pœnitentiam, seu satisfactionem pœnitenti, ut ab omnibus prudentibus Confessariis practicatur, est textus *in Clement. Dudum. De Sepultur.* ubi dicitur: *Sacerdos confessiones audiat, pœnitentias imponat, & absolvat.* De secundo, quòd sufficiat etiam satisfactionem injungere statim post absolutionem, facit *cap. fin. de Censib. in* 6. ubi Papa ait: *Archiepiscopus dum visitat, potest confessiones Suffraganeorum subditorum audire, ac absolvere pœnitentes, & ipsis pœnitentias injungere salutares.* Melius tamen est juxta praxim Ecclesiæ, ut ea imponatur ante absolutionem. Sylvest. *V. Confessor. in princ.* Salmanticenses *d. tract.* 6. *cap.* 10. *num.* 42. *& ibi* DD. Dicitur *virtute clavium*, idest jurisdictionis, quam exercet in foro interno Sacerdos Confessarius, & quæ venit sub nomine Clavium Ecclesiæ, ut scripsimus supra *Decis.* XIX. in qua sub *num.* 30. ostendimus, Claves in Sacerdote audiente Confessiones esse duas, unam *Scientiæ*, qua potest interrogare pœnitentem de numero, ac circumstantiis peccatorum, & alteram *Potentiæ*, qua valet eum obligare ad acceptandam pœnitentiam, seu satisfactionem præstandam pro peccatis; & subindè ab iisdem illum absolvere. Tandem dicitur in definitione quòd prædictum opus à Sacerdote injunctum, est *ab eodem Pœnitente exequendum;* tum quia Pœnitens, si vult absolvi, non potest recusare satisfactionem à Sacerdote injunctam; tum etiam quia eadem est necessaria vel in re, vel in voto, tamquam pars Sacramenti Pœnitentiæ. Concil. Trident. *sess.* 14. *cap.* 3. tum etiam quia non solum
7 concurrit ad deletionem pœnæ temporalis, sed etiam ad gratiam, & justificationem ipsius pœnitentis, ut ex S. Thoma *in* 4. *dist.* 16. *quæst.* 1. *quæstiunc.* 2. *ad* 3. docet Suarez *disp.* 38. *sect.* 2. & in terminis Eminent. Card. de Lauræa *d. disp.* 22. *art.* 9.

5 Quo ad secundum: Si quærimus, An Confessarius sit obligatus imponere satisfactionem Sacramentalem Pœnitenti coram se confesso? Respondetur regulariter, & per se loquendo affirmativè, tum de jure antiquo, *ex cap. Tempora. cap. Pœnitentibus. cap. Sacerdos. cap. Pro qualitate.* 26. *quæst.* 7. *cap. Mensuram. De Pœnitent. dist.* 1. *cap. Omnis utriusque sexus. De Pœnitent. & Remiss.* tum ex jure novo, ut in Concilio Tridentino *d. sess.* 14. *cap.* 8. in illis verbis: *Debent ergo Sacerdotes Domini, quantùm spiritus, & prudentia suggesserit, pro qualitate criminum, & pœnitentium facultate, salutares, &*
6 *convenientes satisfactiones injungere.* Certum est autem apud Jurisperitos, quòd verbum *Debet* importat necessitatem. *l. Sæpè. ff. de Offic. Præsid.* Fagnanus *in cap. Qualiter, num.* 37. ubi DD. *de Clericis non resid. tom.* 4. *pag.* 62. idcircò non est in facultate Confessarii eam omittere, sed de præcepto tenetur illam imponere, tum virtute Religionis, ne Sacramentum relinquatur imperfectum, ac mutilum sine satisfactione, quæ est ejus pars integralis. Concilium Trident. *d. sess.* 14. *cap.* 3. tum ex natura judicii, & potestatis suæ judicialis, quæ requirit aliquam punitionem delictorum; tum denique ad medelam pœnitentis, ut scilicet Confessarius, qui erga eum fungitur etiam officio Medici, imponat ei pœnitentiam præcautivam ad effugienda de cætero eadem peccata; quare si deficiat injungere satisfactionem, peccabit mortaliter, ut tradant Paulus *tract.* 23. *disp. Unica. punct.* 21. *§.* 2. *num.* 6. Joan. Sancius *in Selectis disp.* 15. *num.* 14. *&* 17. & Salmanticens. *d. tract.* 6. *cap.* 10. *num.* 18. Qui declarant, hoc procedere, ubi confessio esset de peccatis mortalibus non antea confessis; secus si fuisset de solis venialibus, vel de mortalibus sæpè antea confessis; tunc enim Confessarius omittens dare pœnitentiam, peccaret tantummodò venialiter, ut opinantur Emin. Card. de Lugo *de Pœnit. disp.* 25. *num.* 47. Diana Coordinatus *tom.* 1. *tract.* 6. *resol.* 5. excerpta è veteri *part.* 6. *tract.* 6. *resol.* 44. ea ratione, quia sicut levitas pœnitentiæ excusat pœnitentem, eam non recitantem à mortali: Palaus *d. punct.* 21. *§.* 4. *n.* 9. & Diana *d. resol.* 44. *§.* 3. ita eadem levitas satisfactionis debet excusare Confessarium, eam injungere omittentem. Excipiuntur tamen aliqui casus, in quibus Confessarius potest absque scrupulo absolvere Pœnitentem nulla imposita satisfactione. Primus
7 est, si sit morti proximus, & destitutus sensibus, ut demonstravimus supra *Decis.* XXXII. nam si amissa loquela, & sensibus potest absolvi sine confessione. *cap.* 1. *qui pœnitentiam.* 26. *quæst.* 6. multò magis sine impositione satisfactionis. Eminent. Cardin. de Lauræa *d. disp.* 22. *num.* 50. Est tamen verum, quòd si potest loqui, vel intelligit, etsi sit viribus destitutus, debet ei imponi pro pœnitentia saltem invocatio Sanctissimi Nominis JESU, vel sufferre cum patientia dolores infirmitatis. Palaus *d. disp. Unica punct.* 21. *§.* 2. *num.* 7. Secundus casus est, si confitens sit Vir sanctæ vitæ, ac magnæ pœnitentiæ; tunc enim plures DD. videntur concedere, stantibus levissimis ejus culpis, posse Confessarium nullam ei imponere satisfactionem; sed hoc non placet Salmanticensibus, quia semper, quamvis levis, est injungenda aliqua pœnitentia ad integritatem Sacramenti; ut *dict. tract.* 6. *cap.* 10. *num.* 22. Tertius est casus, si sit tempus Jubilæi, & publicata Indulgentia plenaria. Gobatus *tr.* 7. *num.* 744. Sed nec talis casus est admittendus, pro nullius satisfactionis impositione, bene tamen pro ejusdem exiguitate; ut dicetur infra *num.* 17. & advertunt Suarez *disput.* 38. *sect.* 10. *num.* 10. ac Palaus *d. tract.* 23. *disp. Unica, punct.* 21. *§.* 2. *num.* 9. Quartus verò est casus, equidem concedendus, quem describit idem Gobatus *d. tract.* 7. *num.* 743. his verbis: *Quando adolescentes, aut alii seu scrupulosiores, seu conscientiosiores post impertitam absolutionem aiunt, se hoc, aut illud peccatillum oblitos, poterit Confessarius sine noxa impertiri*

absolutionem absque nova pœnitentia, extendendo taciè priorem etiam ad illud unum, aut alterum peccatillum: secùs si ad peccatum mortale extenderet solùm taciè, seu in animo. At sæpè excusabitur, si apertè dicat dumtaxat pœnitenti: Fac pro hoc, & prioribus peccatis pœnitentiam priùs injunctam. Idem docent, aliis citatis, Salmanticenses *d. tract.* 6. *cap.* 10. *num.* 24. qui *num.* 25. addunt, non deesse Auctores autumantes, posse Confessarium abstinere ab impositione satisfactionis, quando prævidet, pœnitentem non esse eam acceptaturum, vel facturum; sed hoc reprobat ob multas rationes idem Collegium Salmanticense *d. num.* 25. ubi alios DD. ita sentientes cumulat, & nos docuimus supra *Decis.* XXX. *à num.* 6. & *seqq.* in qua ostendimus, pœnitentem obedire debere Sacerdoti in satisfactione ei injungenda, aliàs inabsolutum esse dimittendum.

Quo ad Tertium: Ad sciendum, *Qualis, & Quanta satisfactio sit Pœnitenti imponenda*, præmittere oportet id, quod scribit Eminent. Cardin. de Lauræa *d. disp.* 22. *num.* 108. scilicet, de facto non
8 dari determinatam Regulam, seu legem, cui debeat se conformare Sacerdos impositurus satisfactiones; nam Canones Pœnitentiales positi in fine Decreti Gratiani non sunt pro foro interno, sed pro externo, nempè pro illis, qui in judicio convincuntur de aliquo illorum delictorum; & licèt olim magis rigorosæ essent satisfactiones, hodie perexiguæ imponuntur, vel ob refrigescentem charitatem orbis Christiani, vel ob frequentem usum Indulgentiarum; ideòque regula in hoc sequenda est dictamen prudentis Confessarii, qui perpendere debet peccata, contritionem, dispositionem, qualitates, ætatem, vires, & statum pœnitentis, itaut, quantùm fieri potest carnalibus imponat jejunia, & maceraciones; superbis orationes, aliosque actus humilitatis; avaris eleemosynam; & sic de aliis juxta id, quod ait *Sap.* 11. *Per quæ quis peccaverit, per hæc & punietur;* & quod præcepit Concilium Tridentinum *d. sess.* 14. *cap.* 8. in illis verbis: *Debent pro qualitate criminum, & pœnitentium facultate salutares, & convenientes satisfactiones injungere, ne si fortè peccatis conniveant, & indulgentiùs cum pœnitentibus agant, levissima quædam opera pro gravissimis delictis injungendo alienorum peccatorum participes efficiantur.* Hinc est, quòd si Confessarii absque legitima causa pro magnis peccatis levem pœnitentiam imponant, peccent mortaliter. Idem Eminent. Card. de Lauræa *d. disp.* 22. *num.* 122. & Eminent. Card. de Lugo *disp.* 25. *de Sacram. Pœnitent. sect.* 4. *num.* 56. Quem refert Diana Coordinatus *tom.* 1. *tract.* 6. *resol.* 8. & 9. quæ in veteri sunt *part.* 6. *tract.* 7. *resol.* 5. & *part.* 9. *tract.* 9. *resol.* 55. *aliàs* 54. & ibi alii DD.

Cæterùm concedunt tam Theologi Scholastici,
9 quàm Moralistæ circa qualitatem pœnitentiæ, ac Sacramentalis satisfactionis, quòd possunt injungi tam actus interni, puta pia meditatio de præsentia Dei, omnes actiones nostras intuentis, de morte certissimè eventura; de judicio Dei, quod effugi non potest; de peccatorum fœditate, ac gravitate; de passione Domini; de actu doloris eliciendo; ac de renovando proposito non ampliùs peccandi, ac similibus, quàm actus externi, qui, ut dictum est, rediguntur ad tria illa genera, Orationem, Jejunium, ac Eleemosynam. Eminent. Card. de Lugo *disput.* 26. *sect.* 4. Salmanticenses *d. tract.* 6. *cap.* 10. *num.* 27. qui circa hæc tria faciunt sequentes observationes à Confessariis non ignorandas.

Primò, Quòd possunt imponi opera quamvis aliàs
10 debita ex præcepto, ut auditio Missæ die festo, jejunium in Quadragesima. Suarez *disput.* 38. *sect.* 6. Busembaum *lib.* 6. *tract.* 4. *de Pœnit. cap.* 1. *dub.* 4. *de Satisfactione*. Sed tunc Confessarius id absque causa facere non debet; & ubi cognosceret sic expedire, teneretur hoc pœnitenti exprimere; prout etiam si ei imponeret, ut singulis Dominicis audiat duo Sacra, vel singulis diebus unum Sacrum, ad hoc ut pœnitens sciat, per adimplementum illius pœnitentiæ se satisfacere etiam præcepto Ecclesiæ; aliàs deberet auditionem Sacri in diebus festis reiterare, & jejunium extra dies ad ipsum obligantes, assumere. Sanchez *in Decal. lib.* 1. *cap.* 14. *num.* 6. Bonacina *disp.* 5. *quæst.* 5. *sect.* 3. *punct.* 2. *num.* 12. iidem Salmanticenses *d. tract.* 6. *cap.* 10. *num.* 28. & *seqq.*

Secundò, Quòd si injuncta sit eleemosyna, pœnitens non satisfaciet dando ea, quæ debet resti-
11 tuere ob incertorum ablationem, neque si daret eleemosynam fratribus suis, vel avis, vel parentibus ea indigentibus; quia cum de jure teneatur eis subvenire, non erit illa datio eleemosyna; sed solutio debiti legalis. Surdus *de Alimentis tit.* 7. *quæst.* 37. secùs si sint consanguinei in remotiori gradu, quibus de jure non teneatur alimenta præstare. Molina *lib.* 2. *de Primogen. cap.* 15. *à num.* 37. Satisfaceret autem pœnitentiæ, si daret eleemosynam extremè indigenti, nam licèt hoc casu quilibet sit obligatus eam dare, non censetur exclusus in satisfactione Sacramentali, quia est vera eleemosyna. Layman. *lib.* 5. *tract.* 6. *cap.* 15. *num.* 10. Candidus *Disquisit.* 24. *art.* 31. *dub.* 12. Diana *part.* 3. *tract.* 6. *resol.* 86. Quæ in Coordinato est *tom.* 1. *tract.* 6. *resol.* 50.

Tertiò, Quòd licèt possit Confessarius imponere pro satisfactione opus alternativum, nempè vel jeju-
12 nium, vel eleemosynam ad arbitrium pœnitentis eligendum: tamen non potest relinquere arbitrio pœnitentis ejusdem totam pœnitentiam, idest *Jejuna, si vis; Fac Eleemosynam, si tibi placet*; S. Thomas *Quodlibet.* 3. *art.* 23. Turrianus *disp.* 35. *dub.* 2.

Quartò: Poterit Confessarius injungere cessationem ab operibus bonis, si ita viderit expedire utilitati
13 spirituali ipsius pœnitentis, ad ejus voluntatem mortificandam, vel in virtute obedientiæ exercendam; ut ne jejunet, ne tali die communicet, ne ad talem Ecclesiam accedat. Rodriquez *in Summa part.* 1. *cap.* 65. Molina *de Instruct. Sacerd. tract.* 7. §. 4. *c.* 5. Eminent. Card. de Lugo *disp.* 25. *num.* 65. Et de his habentur exempla Sancti Philippi Nerii, qui Antonium Gallonium devotissimum Laicum abstinere fecit per plures menses à Synaxi Sacra, ut in ejus vita *lib.* 2. *cap.* 19. *num.* 17. Alium autem Laicum suæ Congregationis, cui prohibuerat, nè in Ecclesiam Sanctæ Mariæ Majoris de Urbe ingrederetur ad orandum, Deipara eidem S. Philippo Nerio ostendit in spiritu transgredientem fuisse; quem propterea domum reversum redarguit.

Quintò, Quod licitum est injungere pro pœnitentia preces recitandas, vel alia bona opera facienda pro
14 Animabus Purgatorii; siquidem est eleemosyna spiritualis, cujus executio ex opere operato, & virtute Sacramenti valet ad deletionem culpæ, & pœnæ debitæ ab ipso Pœnitente, ultra suffragium, quod recipiunt Animæ Purgatorii ex opere operantis; ut docent Eminent. Card. de Lugo *d. disp.* 25. *n.* 62. Aversa *Quæst.* 11. *sect.* 4. Turrianus *disp.* 36. *de Pœnit. dub.* 4. & alii apud Collegium Salmanticen. *d. tract.* 6. *cap.* 10. *num.* 37.

Sextò, Quod aliquando expedit injungere Satisfactiones conditionales de futuro, nempè si iterùm
15 (exempli gratia) blasphemaveris, vel perjurabis, aut aleis luseris, facito tantam eleemosynam, vel jejunes; multùm enim valent ad emendationem peccati, & ad coercendam pravam consuetudinem. Henriquez *lib.* 5. *cap.* 21. Suarez *disp.* 38. *sect.* 3. Layman. *lib.* 5. *tract.* 6. *cap.* 15. *num.* 11. & 12. ubi addit, proficuum valdè fore etiam injungere reiterationem frequentem Sacramentalis Confessionis.

Septi-

Septimò tandem, (quod est notatu dignissimum)
16 omnes DD. in hoc convenire; si peccata sint secreta, non esse cogendum pœnitentem ad publicam pœnitentiam recipiendam. Si autem peccata publica sint, & cum aliorum scandalo facta, non modò licitè, sed aliquando etiam necessariò, si scilicet aliàs scandalum non cesseret, pœnitentias publicas esse injungendas, ut ea ratione scandalum emendetur. Ita D. Thomas *in* 4. *dist.* 17. *quæst.* 3. *art.* 4. *quæstiunc.* 4. *ad* 4. Paludanus, Durandus, Medina, quos citat, & sequitur Coninchius *dub.* 8. Suarez, Vasquez, Henriquez, Bonacina, & alii apud Castropalaum *tract.* 23. *disp. Unica, punct.* 20. §. 3. *num.* 5. Aversa *sect.* 3. & alii, quibus adhærent Salmanticenses *eod. tract.* 6. *cap.* 10. *num.* 39. per text. *in cap.* 1. *De Pœnit. & Remiss.* & per Concilium Tridentinum *sess.* 24. *cap.* 8. *de Ref.* præcipiens remittì in usum publicas pœnitentias, quod loqui non solùm de foro judiciali publico; sed etiam de Sacramentali, & secreto, optimè expendunt Coninch. *d. dub.* 8. & Palaus *d. num.* 5. contra Navarrum id negantem. Ratio est, quia ut pœnitens licitè absolvatur, debet ei injungi omnis illa satisfactio, ad quam jure naturæ tenetur: atqui naturaliter pœnitens tenetur exhibere omnem eam satisfactionem, quæ necessaria est, ut scandalum omne tollatur. Ergo quoties ad hoc necessaria est publica pœnitentia, ea ipsi debet injungi. Neque obstabit, quòd frangatur sigillum per illam; tum quia præcedente scandalo peccatum erat notorium; tum etiam quia concurrit consensus pœnitentis ad absolutionem obtinendam, sicut eidem imponitur onus postulandi veniam ab offensis absque ulla sigilli violatione. Scandalo autem cessante à publicis pœnitentiis injungendis est abstinendum, quia nostris temporibus sunt curationes duræ, ac valdè periculosæ; ut ajunt iidem Salmanticenses *d. num.* 39.

Quo verò ad quantitatem Pœnitentiæ, quia sæpè sæpiùs pœnitentes evomunt peccata multa, ac enormia; & præteritas satisfactiones satis numerosas,
17 ac ponderosas non adimpleverunt; undè pii Confessarii angustiantur, nescientes quid sint imposituri: si enim multa injungunt, non deducuntur ad effectum; si levia, videntur peccatis connivere; placet hic referre doctrinam expertissimi Gobati, qui *in cit.* Theologiæ Experimentalis *tract.* 7. *num.* 758. quærens, *Quas ob causas sit minor Pœnitentia injungenda, quam mereantur peccata confessa?* Has omnes sequentes adducit. 1. Quando Confessarius credit, pœnitentem ob fragilitatem non esse impleturum justam cæteroquin pœnitentiam. 2. Quando minuendo pœnitentiam allicitur Pœnitens ad frequentiorem, utilemque Confessionem. 3. Quando intervenit difficultas infirmitatis; sed tunc infirmis præcipiendum est, quòd si convaluerint, præter modicam præsentem satisfactionem, aliam majorem faciant. 4. Quando pœnitens reipsa est valdè contritus, & compunctus. 5. Quando Confessarius noverit, pœnitentem ex se ipso solere præstare multa bona opera. 6. Quando scit eum subindè esse lucratum Indulgentiam parem suis peccatis. 7. Quando in absolutione
18 addit ea verba: *Et quidquid boni feceris, & mali patienter sustinueris*, intendens includere in Sacramentali satisfactione omne opus, quod pœnitens deindè fecerit; & omne malum, quòd patienter sustinuerit; itaut utrumque ad tantam excellentiam elevetur, ut ex opere operato profit ad delendas pœnas; ut vult Navarrus *in cap. Falsas, num.* 11. *de Pœnitent. dist.* 5. & alii apud Dianam *part.* 10. *tract.* 16. *resol.* 1. Quæ in Coordinato est *tom.* 1. *tract.* 6. *resol.* 10. monentem, ne à Confessariis facilè omittantur dicta verba *Quidquid boni feceris, &c.* Porrò dissentit ab hac doctrina Eminentiss. Cardin. de Lugo *d. disp.* 25. *num.* 56. & cum ipso alii relati ab eodem Diana Coordinato *d. tom.* 1. *tract.* 6. *resol.* 8. & 9. afferentes, dicta verba esse simplicem deprecationem, prout sunt illa *Misereatur tui, &c. Indulgentiam, &c.* Octava, & ultima causa injungendæ levissimæ pœnitentiæ pro multis peccatis est, si ipse Confessarius paratus sit expiare in suo corpore peccata pœnitentis, per diras flagellationes, ac jejunia, quòd nullum Parochum reperi fe-
19 cisse, nisi Sanctum Franciscum Xaverium, qui in itinere Lusitaniam versus, militem jam octodecim annos inconfessum, dulcissima sua charitate, peccata ad ejus pedes evomere suasit, pro quibus nil aliud imperavit dicere, nisi *Pater, & Ave*; at ipse Sanctus extra viam progressus denudatos humeros suos crudeli flagellatione diu percussit, ut narrat in ejus vita P. Bartoli *libr.* 2. *num.* 44. & repetit idem Gobatus *d. tract.* 7. *num.* 763. referens harum causarum auctores, inter quos Bonacinam *de Pœnitent. disp.* 5. *quæst.* 3. §. 3. *punct.* 2. *num.* 18. Quibus addendi sunt Suarez *disp.* 38. *sect.* 10. Navarrus *in Man. cap.* 16. *num.* 21. Toletus *libr.* 3. *cap.* 11. & Salmanticenses *d. tract.* 6. *cap.* 10. *à num.* 44. usque *ad* 47. ubi prudenter advertunt; quòd quando Confessarius minuit satisfactionem ex aliqua suppadictarum causarum, debet monere Pœnitentem, ut sciat, pœnitentiam non esse commensuratam suis peccatis; & ideò remanere obligatum, ad bona opera, vel pœnalitates, aut Indulgentias sponte assumendas pro complemento debitæ satisfactionis.

Quo ad Quartum; in quo exquiritur, *Quo tempore, & in quo statu à Pœnitente sit exequenda Pœ-*
20 *nitentia Sacramentalis?* duo sunt in eodem quæsito collecta, *Tempus*, & *Status* pœnitentis. Circa tempus omnes DD. conveniunt, quòd quando tempus præstitutum est à Confessario, tenetur pœnitens eam implere intra illud tempus, ut si dixerit, *in toto currenti mense jejuna sextis feriis*; vel ordinaverit ita: *singulis diebus recita Litanias Deiparæ*; adeò ut si pœnitens omiserit intra hoc tempus exequi opera præscripta, peccet mortaliter; nisi opus omissum sit leve, vel brevis dilatio, & interruptio, vel causa aliqua legitima eum excuset arbitrio prudentis viri, attentis circumstantiis rerum, personarum, & occasionum. Palaus *d. tract.* 23. *disp. Unica punct.* 21. §. 4. *num.* 12. Bonacina *disp.* 5. *quæst.* 5. *sect.* 3. *punct.* 4. *num.* 6. Salmanticenses, alios allegantes *d. tract.* 6. *cap.* 10. *num.* 63. nec non Gobatus *d. tract.* 7. *num.* 766. inquiens, attendendam esse intentionem Confessarii; & subdens, *Si nactus es rigidum, cave tibi, & time; si benignum, cave etiam; sed ne facilè timeas noxam lethalem.* His consentit Eminentiss. Card. de Lauræa *d. disp.* 22. *num.* 268. reddens rationem, quia *Sacerdos in partem pœnitentiæ videtur alligare tempus, exigens obedientiam à pœnitente, qui acceptans, manet ligatus ad opus, & ad tempus; ideòque sicut mutans opus non obediret, ita mutans tempus, quòd ingreditur ligamen jam factum.* At si Confessarius nullum præscripsit tempus, discordant DD. circa dilationem pœnitentiæ; nam eam posse differri per integrum annum plures docent apud Dianam *part.* 2. *tract.* 15. *resol.* 53. in fine; & *part.* 5. *tract.* 5. *resol.* 15. nec non *part.* 10. *tract.* 12. *resol.* 52. Quæ in Coordinato sunt *tom.* 1. *tract.* 6. *resol.* 44. *resol.* 45. & *resol.* 46. Dispicet autem hæc dilatio Aversæ *quæst.* 13. *sect.* 6. & Tamburino *de Exped. Confess. lib.* 4. *cap.* 2. §. 2. *num.* 9. quia est gravis inobedientia, frustrans, ut plurimùm, fructum pœnitentiæ, quæ solet etiam medicinaliter dari ad impedienda peccata in futurum: quapropter pendet decisio ab arbitrio boni viri, & à circumstantiis; nam si ex sola desidia, vel negligentia sit dilata, erit quidem mortale; secùs si ex aliquo justo impedimento. Gobatus *d. tract.* 7. *num.* 766. & Salmanticenses *d. cap.* 10. *num.* 65. admonentes, quod licèt pœnitentia, *puta jejunium*, sit affixa certo diei; si eo transacto non

jejunavit, tenetur jejunare, ac supplere; quamvis contrarium practicetur in jejuniis de Præcepto. Ita Suarez *disp.* 38. *sect.* 7. *num.* 6. Bonacina *d. disp.* 5. *quæst.* 5. *sect.* 3. *punct.* 4. & alii. Ratio est, nam Ecclesia in diebus jejunii de præcepto decernit illum diem pro jejunio; sed Confessarius præcipit jejunium eo die ad satisfaciendum pro peccatis; & sic remanet obligatio satisfaciendi etiam eo die transacto, si fuit omissum jejunium. Tandem quod dicitur de tempore, cui alligata est satisfactio imposita Pœnitenti per Confessarium, idem intelligitur de aliis circumstantiis, concomitantibus ex præcepto Confessarii eamdem satisfactionem; puta recitandi Rosarium genibus flexis, vel in tali Ecclesia, vel coram Imagine Deiparæ, vel ante prandium; & ideò eas omittens non satisfacit, nisi excuset levitas circumstantiæ; quando enim est gravis, transit in substantiam operis injuncti. Eminentiss. Card. de Lugo *disp.* 25. *num.* 9. Eminentiss. Card. de Lauræa *d. disp.* 22. *num.* 272. iidem Salmanticenses *d. cap.* 10. *num.* 68.

Circa verò statum, in quo Pœnitens esse debet,
21 dum adimplet Pœnitentiam, variæ sunt DD. opiniones. Alii dicunt, quòd si non est in gratia, & relapsus est in mortale, eam adimplendo peccat mortaliter, non satisfacit, & tenetur illam repetere. DD. apud Barbosam *in Collect. ad Concilium Trid. sess.* 13. *cap.* 8. *num.* 6. Alii volunt, peccare tantùm venialiter ob inseverentiam erga Sacramentum, cujus pars est ipsa satisfactio, quam extra statum gratiæ exequitur, sed satisfacere, nec teneri ad eam repetendam. Diana DD. cumulans *part.* 4. *tract.* 4. *resol.* 241. Quæ in Coordinato est *tom.* 1. *tract.* 6. *resol.* 37. Alii docent, neque venialiter peccare satisfacientem suæ pœnitentiæ in statu peccati mortalis, sed per illam non consequi augmentum gratiæ, attento obice, quod ponit; sed solummodo obtinere remissionem pœnæ temporalis; ea ratione, quia si inimicus Principi solvat eidem, quod debet, valet solutio, & deletur debitum, pro quo solvit. Ita Eminentiss. Card. de Lauræa *d. disp.* 22. *n.* 178. & ante illum Eminentiss. Cardin. de Lugo *d. disput.* 25. *sect.* 3. Salmanticenses *d. tract.* 6. *cap.* 10. *num.* 70, nec non Gobatus *d. tract.* 7. *num.* 770. qui *n.* 772. hæc adjungit: *liber eris onere recitandorum trium Rosariorum, injunctorum tibi à tuo Confessario, si illa recites ex mera devotione: aut ideò quòd sis membrum Confraternitatis Rosarii; esto, dum evolvis globos Virgineos expressè dicas: volo hoc psalterium hodie recitare, quia sum sodalis Congregationis*. Nam executio operis satisfacit etiam sine intentione satisfaciendi. Secùs autem si illud opus exequaris tamquam debitum ex Voto. Gobatus *ibid. num.* 773. Et idem si aliàs de Præcepto, ut antea scripserat *num.* 748. & 749.

Quo ad Ultimum: Quærenti, *An satisfactio per*
22 *Confessarium injuncta possit commutari? & à quo?* In primis est advertendum inter cæteras Propositiones damnatas ab Alexandio VII. *die* 24. *Septembris* 1665. hanc *num.* 28. reperiri: *Pœnitens propria auctoritate substituere alium potest, qui loco ipsius Pœnitentiam adimpleat*. Ergo ipse Pœnitens non potest aliquam mutationem circa sibi injunctam pœnitentiam facere, sivè ratione impotentiæ, sivè ratione melioris boni, sivè etiam gravioris pœnæ; non enim habet auctoritatem in Claves Ecclesiæ; & acceptando pœnitentiam à Confessario, contractum fecit cum illo, à quo non potest resilire; operaque alia non essent pars Sacramenti, nec satisfacerent ex opere operato; ut rectè differit Eminentiss. Card. de Lauræa *d. disp.* 22. *à num.* 220. & *seq.* Eminentiss. Cardin. de Lugo *d. disp.* 25. *sect.* 6. *à num.* 96. Salmanticenses *d. tract.* 6. *cap.* 10. *num.* 76. & Gobatus *d. tract.* 7. *num.* 774. ubi ait cavendum à Diana contrarium innuente *part.* 11. *tract.* 7. *resol.* 3. Quæ in Coordinato reperitur *tom.* 1. *tract.* 6. *resol.* 31. Idem verò Confessarius ex causa potest eam commutare, non repetita Confessione, si de priori memoriam saltem in confuso habeat. Gobatus *ibid. num.* 775. Non etiam alter, seu diversus Confessarius, nisi coram eodem priorem Confessionem pœnitens faciat, & justam causam alleget commutandæ pœnitentiæ; tunc enim poterit eam commutare. Eminentiss. Cardin. de Lugo *d. disp.* 25. *sect. ult.* Gobatus *d. tract.* 7. *n.* 776. Eminentiss. Cardin. de Lauræa *d. disp.* 22. *§.* 3. *à num.* 248. ubi *num.* 252. rectè advertit, excipiendum esse, si prior pœnitentia fuisset injuncta pro reservatis; secundus autem Confessarius non haberet auctoritatem absolvendi ab illis; nam tunc ex defectu jurisdictionis neque priorem satisfactionem posset commutare. Quare cavendum est à DD. dicentibus, quemcumque alium Confessarium, etiam non audita præcedenti Confessione posse pœnitentiam commutare, quos cumulat Diana *part.* 2. *tract.* 15. *resol.* 53. existente in Coordinato *tom.* 1. *tract.* 6. *resol.* 25. & præcipuè ab illis, qui extendunt hanc facultatem, ubi prior pœnitentia injuncta fuisset pro reservatis; quibus videntur adhærere Salmanticen. *d. tract.* 6. *cap.* 10. *num.* 73. Sed minùs probabiliter, & in hoc minimè admittendi, prout nec in illa assertione, quod diversus Confessarius possit commutare, non audita præcedenti Confessione; quam opinionem proscribit etiam Palaus *d. tract.* 23. *disp. Unic. §. ultim. num.* 13. & ex antiquis Sotus *in* 4. *dist.* 20. *quæst.* 2. *art.* 3. *in fine*, & Sylvest. *Verb. Confessor.* 1. *quæst.* 27.

Tandem notandæ sunt duæ causæ excusantes ab adimplemento Pœnitentiæ. *Una* est impotentia Physica; ut si pœnitens deberet jejunare, vel dare eleemosynam, & esset oppressus infirmitate, vel paupertate: at hac causa cessante, teneretur illam adimplere. Aversa *quæst.* 13. *sect.* 6. Salmanticenses *d. cap.* 10. *num.* 81. Altera est in casu impotentiæ moralis, ut si superior, vel Maritus prohibeat exequi peregrinationem, vel eleemosynas. Palaus *d. §. ult. num.* 17. vel pœnitens sit omninò oblitus eamdem pœnitentiam; idest credideritㄴ eam fecisse; nam sciens, non esse executum, & non recordans qualis fuerit, tenetur adire primum, vel alterum Confessarium, repetere præcedentem Confessionem, & obtinere novam satisfactionem. Bonacina *de Pœnitent. disp.* 5. *quæst.* 5. *sect.* 3. *punct.* 3. *num.* 9.

DECISIO XXXV.

ARGUMENTUM.

Forma Sacramenti Pœnitentiæ, quæ est absolutio à peccatis, exactissimè explicatur. Plures quæstiones curiosæ, ac utiles circa illam resolvuntur. Quomodo peccata aliàs confessa, & dimissa in nova Confessione iterùm dimittantur, subtiliter examinatur, ac ostenditur. Mutatio formæ hujus Sacramenti an licitè, & validè fieri possit? An liceat absolvere à peccatis sub conditione? Bulla Clementis Papæ VIII. de confitente per litteras, & absente non absolvendo, interpretata, ac declarata.

SUMMARIUM.

1 *Forma Sacramenti Pœnitentiæ quænam sit?*
2 *An proferri possit nutibus, signis, vel scriptura?*
3 *Verba, In Nomine Patris, &c. an sint de ejus essentia?*
4 *Verba, Misereatur, &c. ac aliæ preces ante, & post formam absolutionis an possunt omitti?*
5 *Censurarum absolutio in Confessionibus an omitti possit?*
6 *Crucis signum faciendum in absolutione à peccatis.*
7 *Formæ absolutionis Sacramentalis sensus, & effectus.*
8 *Peccata jam confessa, & dimissa quomodo iterùm dimittantur in nova Confessione?*
9 *Sententiæ plures super eodem delicto pronunciari possunt.*
10 *Cæcilianus Episcopus Carthaginis, & S. Athanasius pluries absoluti à calumniis hæreticorum.*
11 *Mutatio Verborum Formæ Sacramenti Pœnitentiæ an licitè, & validè fieri possit?*
12 *Absolutio Sacramentalis sub conditione an valida?*
13 *Absenti absolutio Sacramentalis an possit impertiri? & num.* 17.
14 *Clementis VIII. prohibitio de absente Sacramentaliter non absolvendo.*
15 *Bulla Clementis VIII. an conjunctivè, vel disjunctivè intelligenda?*
16 *Absolutio dari potest pœnitenti præsenti à peccatis per litteram manifestatis.*
17 *Casus duo curiosi circa absolutionem non datam ex oblivione.*
18 *Moralis præsentia sufficit ad absolvendum pœnitentem.*
19 *Absolutio à Censuris etiam absenti datur.*

IN Sacramento Pœnitentiæ ad ejus essentiam, sicut in quocumque alio, requiritur *Materia*, & *Forma*. Hucusque actum est de Materia, tam *remota*, quæ est peccatum actuale commissum post Baptismum; quàm de *proxima*, consistente in illis tribus actibus pœnitentis, qui vocantur *Contritio*, *Confessio*, & *Satisfactio*; ut docuimus supra *Decis. XIII. num.* 1. ubi *num.* 3. addidimus, eamdem materiam vel esse *necessariam*, nempè peccatum mortale, de quo nulla fuit facta Sacramentalis Confessio; vel esse *sufficientem*, scilicet peccatum veniale, aut etiam mortale, quod alia vice pœnitens ritè, ac rectè confessus fuit, juxta *Extravag. Inter cunctas. §. Ceterum. de Privilegiis*. Igitur, completa tractatione Materiæ, devenire debemus ad explicandam Formam, circa quam in præsenti Decisione videbimus,

Primò: Quænam sit Forma Sacramenti Pœnitentiæ.
Secundò: Quinam sit sensus, seu effectus ejusdem formæ.
Tertiò: An sit licita mutatio Verborum formæ.
Quartò: An forma sit valida sub conditione.
Quintò: An absolutio Sacramentalis validè dari possit absenti.

Quo ad Primum: Forma Sacramenti Pœnitentiæ
1 est: *Ego te absolvo à peccatis tuis, in nomine Patris, & Filii, & Spiritus Sancti. Amen*. Sed circa essentiam omnium horum verborum variæ sunt Theologorum opiniones. Alii dicunt ea omnia esse de essentia. Ita Durandus *in* 4. *dist.* 22. *quæst.* 2. Alii, quòd illa verba *In nomine Patris, &c.* non sunt necessaria. Ita Gabriel *in* 4. *dist.* 14. *quæst.* 2. Alii, quòd hæc sunt merè essentialia: *Absolvo te à peccatis tuis*. Ita Major *in* 4. *dist.* 14. *q.* 2. Alii, satis esse dicere *Absolvo te*. Suarez *disp.* 19. *sect.* 1. relatis pluribus DD. *num.* 21. Alii de essentia esse etiam illa verba *à peccatis tuis*. Paludanus *in* 4. *dist.* 22. *q.* 3. & Petrus de Soto *sect.* 4. *de Confess.* quas omnes opiniones referunt Salmanticenses *de Sacram. in genere, tract.* 6. *cap.* 3. *punct.* 1. Et Eminentiss. Cardin. de Lauræa *disp.* 17. *num.* 80.

Ex his colligere debemus: Primò, quòd forma Sacramenti Pœnitentiæ necessariò, & essentialiter
2 consistit in verbis; ideò neque nutu, neque signis, neque scriptura exprimi potest; sicut nec in Baptismo, nec in consecratione Eucharistiæ, & aliorum Sacramentorum, excepto Matrimonio; & hoc ex Christi voluntate, ac institutione, ex praxi Ecclesiæ, Conciliorumque auctoritate, & præcipuè Tridentini *sess.* 14. *cap.* 3. S. Thom. 3. *part. qu.* 84. *art.* 3. *ad* 3. Scoti *in* 4. *dist.* 14. *qu.* 4. *A.* & *dist.* 16. *q.* 1. E. quem citat, & sequitur Emin. Card. de Lauræa *disp.* 17. *art.* 4. & alii plurimi apud Salmanticenses *d. tract.* 6. *cap.* 3. *punct.* 5. *n.* 30. & 31. Non me latet, contrarium esse opinatum Joannem Pontium apud Dianam *part.* 11. *tract.* 6. *resol.* 14. Quæ in Coordinato est *tom.* 1. *tract.* 4. *resolut.* 16. Sed eum confutat Gobatus *tract.* 7. *n.* 166. Secundò colligere debemus, quòd strictè loquendo prædicta Forma simpliciter, & essentialiter consistit in his duobus verbis, *Absolvo te*, ut pluribus argumentis probat Eminentiss. Cardin. de Lauræa *d. disp.* 17. *art.* 5. & præcipuè, quia Sacramentum Pœnitentiæ exercetur per viam Judicii; sed Judiciales Sententiæ possunt proferri dicendo tantùm *Condemno te*; Vel *Absolvo te*: & hoc idem testatur caterva Scholasticorum, ac Moralistarum, quos citant, & laudant Salmanticenses *d. tract.* 6. *cap.* 3. *num.* 1. Tertiò colligere debemus, quòd illa Verba *à peccatis tuis*, etsi rigorosè tenendo, si omitterentur, non destruerent Formam, tamen numquam sunt omittenda, quia sic majori cum certitudine datur absolutio; nam non videtur improbabilis sententia Durandi, Gabrielis, & aliorum dicentium, ea esse de essentia. Salmanticen. *ibid. num.* 2. Quartò colligere debemus, quòd verba *In nomine Patris, & Filii, & Spiritus Sancti*, non sunt 3
de essentia Formæ, quia à Christo non sunt ordinata, prout ea ordinavit in Baptismo. S. Thom. 3. *p. q.* 84. *art.* 3. Eminentiss. Cardin. de Lauræa *d. disp.* 17. *à num.* 85. & *seqq.* Nihilominùs absque urgenti causa non sunt omittenda sub pœna peccati venialis. Bonacina *disp.* 5. *q.* 4. *punct.* 1. etsi, secluso contemptu, neque veniale committi, si omittantur, tenent Valentia *disp.* 7. *qu.* 1. *punct.* 3. Sotus, Leander, & alii apud Salmanticenses *ubi supr. num.* 3. Quintò tandem debemus colligere, quòd preces antecedentes, ac subsequentes ipsam Formam, nempè, *Misereatur tui, &c. Indulgentiam, absolutionem, &c. Dominus noster Jesus Christus, &c.* 4
Item, *Passio Domini Nostri Jesu Christi, &c.* possunt pro libito Sacerdotis prætermitti, imò expedit, ea prætermittere in brevibus Confessionibus illorum, qui frequenter confitentur; & in longioribus, quando multi adsunt Pœnitentes. Sà *Verb. Absolutio n.* 1. Eminentiss. Cardin. de Lugo *disp.* 13. *num.* 9. Tamburin. *de Exped. Confess. lib.* 3. *cap.* 1. & Gobatus *d. tract.* 7. *à num.* 160. & *seqq.* ubi tria notatu digna scribit: Unum *num.* 162. quòd ipse discedente pœnitente absoluto Forma brevi, addit precatiunculam *Passio Domini Nostri, &c.* sequutus opinionem illorum, qui per eam putant omnia bona opera secutura pœnitentis elevari ad satisfactionem Sacramentalem, ut diximus supra *Decis. XXXIV. num.* 18. Alterum, quòd innoxiè potest 5
omitti cum Laicis absolutio ab excommunicatione ante absolutionem à peccatis, quia ipsi ferè numquam eam incurrunt, nisi in gravioribus casibus eam annexam habentibus ipso jure, ut in percussione Clerici, vel Laici in loco sacro, & similibus. Ego tamen in brevioribus confessionibus ad cautelam, dico, *absolvo te à Censuris, & à peccatis tuis. In nomine Patris, &c.* Quòd si Laicus esset excommunicatus, dum confitetur, & Sacerdos omitteret eum priùs absolvere à censura, quàm à peccatis, valeret absolutio à peccatis, si pœnitens ignoraret se esse excommunicatum, ut diximus supra *Decis. XXXI. num.* 9. & 10. quia excommunicatus est incapax Sacramentorum solummodo, dum scit, & retinet affectum ad ipsa peccata. Ita Gobatus *d. tract.* 7. *num.* 164. & *num.* 168. & ibi Navarrus *in Summ. cap.* 9. *num.* 3. & Suarez *de Pœnit. disp.* 31. Tertium dictum Gobati notabile est *num.* 165. quòd in Germania Confessarii detecto capite absolvunt Pœnitentes; at hoc non servatur in Italia;

ideò quisque sequi potest usum suæ regionis; prout etiam alium usum imponendi manus super caput pœnitentium, quod ab aula recessit. Porrò signum Cru-
6 cis in danda absolutione esse omninò faciendum, quia omnia Sacramenta cum eo administrantur, ait Layman *libr. 5. tract. 6. cap. 3. num. 8.*

Quo ad secundum; in quo quæritur: *Quinam sit sensus, seu effectus ejusdem formæ?* Circa hoc quæsitum plures sunt responsiones, quæ dantur à Scholasticis, relatæ ab Eminentiss. Cardin. de Lauræa
7 *d. disp. 17. num. 140.* videlicet, *vel* quòd Sacerdos per verba Formæ Sacramenti Pœnitentiæ declarat pœnitentem esse à Deo absolutum à peccatis; sicut Sacerdotes Aaronici declarabant, leprosos esse liberatos à Deo à lepra; & ita sentit Magister Sententiarum *in 4. dist. 18. cap. 6.* quem reprobant tam Scotistæ, quàm Thomistæ ejus discipuli. *Vel* quòd Sacerdos liberat pœnitentem à peccatis, si accedit cum attritione; vel ab obligatione ea ampliùs subdendi clavibus, si cum contritione. *Vel* quòd eum liberat à pœna æterna; quia si est contritus, Deus liberavit eum à culpa. Alii dicunt, quòd significat liberationem à pœna temporali; *vel* quòd demonstratur ministerium Sacerdotis vice Dei liberantis pœnitentem à culpa, à pœna æterna, & in parte à pœna temporali; & alii alia.

Pro clara intelligentia hujus quæsiti satis difficilis, tres casus sunt distinguendi. Primus est, quando pœnitens habens mortalia accedit cum attritione ad Confessionem, & ea confitetur. In hoc casu dum Sacerdos eum absolvit, sensus verborum formæ, & eorum effectus est, quòd Sacerdos solvit pœnitentem à peccatis; & illa ei remittit, non principaliter, sed ministerialiter, idest tamquam minister, ac judex delegatus à Deo; ideòque ipse Sacerdos vi clavium, & per verba formæ Sacramentalis delet culpam, commutat pœnam æternam in temporalem; concedit pœnitenti gratiam sanctificantem, & delet partem pœnæ temporalis. Ita S. Thomas 3. *p. q. 86. art. 6.* & colligitur ex Concilio Tridentino *sess. 14. cap. 3. & seqq.* quod latè probat Eminentiss. Cardin. de Lauræa *d. disp. 17. art. 7. & disp. 18. art. 10. 11. & 12.* & Salmanticenses *d. tract. 6. cap. 2. n. 12.* Secundus casus est, quando Pœnitens habens mortalia est verè contritus, & cum ipsa contritione accedit ad Confessionem, & confitetur peccata. In hoc casu, etsi jam culpa fuerit deleta, & gratia infusa; nihilominùs quia id concessum fuit pœnitenti ob votum Sacramenti pœnitentiæ, verba formæ significant, quòd Sacerdos virtute earumdem clavium absolvit ipsum pœnitentem à peccatis, quorum remissionem meruerat per contritionem antecedentem; auget novum gradum gratiæ sanctificantis in ipso; & partem pœnæ temporalis delet. Idem Eminentiss. Cardin. de Lauræa *disp. 8. art. 13. sub num. 150.* Tertius casus est, quando Pœnitens accedens ad Confessionem non habet alia peccata sivè mortalia, sivè venialia nisi aliàs ab eo confessa, & per Sacramentalem absolutionem dimissa, & iterùm illa confitetur; & ab iisdem iterùm Sacerdos pœnitentem absolvit. In hoc casu dubitatur, quomodo vera sit forma Sacra-
8 menti, *Ego absolvo te à peccatis;* si peccata jam dimissa non sunt ampliùs peccata; & ubi nullum est peccatum, nulla possit esse absolutio. Iste casus difficilis adeò est, ut DD. in ejus responsione obscurè loquantur, & non satisfaciant intellectui legentium. Gobatus *d. tract. 7. num. 170.* ait, hunc esse sensum formæ absolutionis: *Ego hac mea judiciali sententia confero tibi, si capax es, gratiam Divinam, quæ, quantum ex se est, vim habet dimittendi peccata quo ad culpam, & pœnam.* Suarez *de Pœnit. disp. 19. sect. 2. num. 20.* ait: In hoc casu formam significare efficaciam absolutionis à peccatis *quantum est in se, non in actu signato, sed in actu exercito.* Pariter Salmanticenses *d. tract. 6. cap. 3. n. 7.* respondent his verbis: *Quando ideo non remittuntur peccata, quia supponuntur remissa, satis est ad hoc, ut remitti verificetur, quòd quantum est ex se, tum Sacramentum, tum minister, tum gratia Sacramenti remittant peccata, licèt de facto per accidens non remittantur. Quemadmodum verba voti in renovatione, etiamsi explicentur per verba: obligo me ad faciendum hoc, aut illud, vera sunt, quamvis de facto de novo non inducant obligationem, quæ jam præsupponitur per aliud prius votum inducta.* Ecce obscuræ responsiones, quæ non satisfaciunt; nec dant intelligere, quomodo sicut ille, qui semel solutus fuit à vinculis corporeis, iterùm accedens non potest cum veritate dicere, *absolve me à vinculis*, si vincula non habet: nec alius verè dicit, *Solvo te*, si vincula non habeat, à quibus egeat ut solvatur; quomodo, inquam, qui jam fuit absolutus à peccatis, iterùm absolvatur ab illis?

Cæterùm, veritas est, quòd Sacerdos absolvens pœnitentem confitentem peccata jam dimissa, verè eum absolvit. Pro intelligentia sciendum est id, 9
quod docet Eminentiss. Cardin. de Lauræa *disp. 17. art. 3.* dum quærit: *Quomodo peccatum jam dimissum possit esse denuò materia circa quam in alio Sacramento Pœnitentiæ;* videlicet quòd in materiis judicialibus delicta, ex electione Rei, possunt subesse pluribus sententiis, sivè facta nova perquisitione in causa, sivè facta nova confessione, aut instantia ab ipsomet Reo. Plura in Historiis de hoc habentur testimonia; nam, ut hæc pauca in medium 10
afferam, Cæcilianus Episcopus Carthaginensis, falsò calumniatus, & injustè condemnatus à Donatistis, appellavit ad Melchiadem Papam, coram quo causam suam disputavit, & sententiam absolutionis obtinuit, ut refert Spondan. *ad Annum Christi 313. num. 5. & 7.* At iterùm exagitatus super eadem causa in Concilio Arelatensi, iterùm ab eodem fuit absolutus. Idem Spondan. *Anno 314. num. 4. & 7.* Eodem modo S. Athanasius variis calumniis ab Arianis impetitus causam suam agit Romæ coram Julio Papa, à quo absolvitur. Spondan. *Anno 341. num. 13.* Sed iterùm provocatus ab Hæreticis super iisdem calumniis in Concilio Sardicensi, novam absolutionis sententiam reportat, & Sedi suæ restituitur. Idem Spondanus *ad Annum Christi 347. num. 7.* Igitur cùm Sacramentum Pœnitentiæ sit institutum per modum judicii, nihil prohibet, quòd homo Christianus pluribus vicibus absolvatur ab iisdem peccatis, quamvis antea confessis, ac dimissis: siquidem peccata sunt materia remota hujus Sacramenti; proxima verò sunt actus pœnitentis, idest cordis contritio, oris confessio, ac operis satisfactio; & quotiescumque exhibetur materia proxima, & applicatur forma, conficitur Sacramentum; quamvis materia remota, quæ est objectum Sacramenti, aliàs fuerit exhibita, ut patet de aqua in Baptismate, & de Oleo in Extrema Unctione: Utrumque enim applicari pluries potest ad faciendum Sacramentum. Idcircò exhibente homine fidele materiam tum remotam, quæ est accusatio peccatorum antea dimissorum, tum proximam, quæ consistit in novo dolore, & nova Confessione, Sacerdos validè applicat formam, dicendo *Ego te absolvo à peccatis tuis:* & hæc forma operatur effectum Sacramenti, quia licèt non dimittat culpam, quæ non reperitur, (cùm fuerit remissa in priori Confessione) tamen auget novos gradus gratiæ sanctificantis, ac delet aliquam partem pœnæ temporalis, ut latiùs demonstrant idem Eminentiss. Cardin. de Lauræa *d. disp. 17. art. 3.* Eminentiss. Cardin. de Lugo *disp. 13. sect. 3. num. 73.* & Mastrius *in 4. Sent. disp. 5. q. 12. art. 1.* qui exemplificant, ac comparant absolutionem Sacramentalem reiteratæ promissioni, quam facit creditor debi-

debitori, de eo ampliùs non molestando circa debitum, quod habebat. Nec currit similitudo de soluto à catenis corporeis, qui ab eis ampliùs solvi non potest; nam differunt Physica à Moralibus. Possunt itaque pluries absolvi homines à peccatis, ut probat usus Ecclesiæ; & docuit Benedictus XI. *in Extravag. 1. de Privileg.* quia datur semper infusio novæ gratiæ, & deletio partis pœnarum.

Quo ad Tertium Quæsitum: *An sit licita mutatio*
11 *Verborum Formæ?* Responsio generalis est, nulli licitum esse mutare Formam supradictam absolutionis Sacramentalis; & si aliter fiat, peccatum erit mortale; quilibet enim tenetur servare ritum Ecclesiæ in formis Sacramentorum. Scotus *in 4. dist. 14. quæst. 4.* Eminentiss. Cardin. de Lauræa *d. disp. 17. num. 139.* Salmanticenses allegantes alios DD. *d. tr. 6. cap. 3. num. 13.* Porrò dari possunt mutationes, quæ quamvis illicitæ, tamen essent validæ in forma hujus Sacramenti; & sunt sequentes: 1. Si Confessarius dicat dignitatis suæ gratia: *Nos absolvimus te à peccatis tuis, &c.* Vel ob dignitatem Pœnitentis: *Absolvo Vestram Dominationem, Vestram Excellentiam, Vestram Eminentiam, Vestram Majestatem.* 2. Si non activè, sed passivè loquatur, nempè *Tu absolveris à me à peccatis tuis, &c.* 3. Si utatur modo imperativo: *Absolvaris à me;* sivè *Jubeo te absolvi.* 4. Si dicat, *Remittuntur tibi peccata tua.* 5. E contra invalida erit absolutio, si dicatur *Utinam absolvaris*, vel *absolvat te Deus*, quia cùm hoc Sacramentum sit institutum à Christo per actum judiciarium, non est utendum verbis deprecativis, sed jurisdictionalibus. S. Thomas *Opusc. 15.* Neque obstat, quòd in Extrema Unctione remittantur peccata per illa verba deprecatoria, *Indulgeat tibi Dominus*, quia Sacramentum illud non fuit institutum in forma judicii. Ita Eminentiss. Cardin. de Lauræa *d. disp. 17. art. 5. & art. 8.* Eminent. Cardin. de Lugo *disp. 13. sect. 6.* Salmanticens. *d. tract. 6. cap. 3. punct. 2.* ubi *num. 20.* notant, semper esse peccatum mortale uti verbis dubiis in absolutione; idemque docet Bonacina *disp. 5. quæst. 4. punct. 2. num. 11.* & ibi alii multi.

Quo ad Quartum: *An forma sit valida sub conditione?* Ad hoc quæsitum quatuor dantur responsiones.
12 Prima est: Conditio impossibilis adjecta absolutioni facit eam irritam, & invalidam, ut *Si sum omnipotens absolvo te. Si campanilis se curvaverit, te absolvo.* Ratio est, quia hæc impossibilitas denotat, non esse intentionem absolvendi in absolvente; sicut ait Justinianus de Conditione impossibili in stipulante, quæ vitiat stipulationem. *Instit. libr. 3. tit. 19. §. Si impossibilis.* XI. & ibi Pacius *in Analys.* Secunda responsio est: Conditio de futuro adjecta absolutioni eam nullam reddit; ut si dicatur, *Ego te absolvo, si cras restitueris centum;* Vel, *si intra mensem ingressus fueris Religionem;* quia nullum Sacramentum potest dari sub conditione de futuro, neque ejus effectus in suspenso valet remanere usque ad impletam conditionem; siquidem ante conditionis implementum Sacramentum non ponitur in esse, quoniam deest intentio Ministri, sine qua non fit Sacramentum: & multò minùs ponitur in esse post impletam conditionem; quia tunc neque existit forma, neque materia, sine quibus non potest constare Sacramentum. Salmanticenses *de Sacramentis in genere, tract. 1. cap. 7. punct. 6.* & *d. tract. 6. cap. 3. num. 23.* ubi concordantes citantur; cum quibus sentit Eminentiss. Cardin. de Lauræa *d. disput. 17. num. 236. & seqq.* Tertia responsio est: Conditio de præterito contingenti reddit invalidam formam absolutionis; ut si diceret: *Absolvo te, si Princeps dormivit;* vel, *Si pater tuus heri non peccavit;* aut, *Si Dux Moscoviæ Anno præterito jejunavit.* Ita Eminentiss. Card. de Lauræa *ead. disput. 17. num. 247. & seqq.* ob plures rationes, quas ibi confiderat, sed præcipuè quia verba formæ Sacramentorum debent immediatè causare id, quod significant. Sed verba absolutionis cum conditione de re præterita contingenti non possunt causare suum effectum ob incertitudinem, & contingentiam illius conditionis. Ergo reddit formam invalidam. Quarta tandem responsio est: Conditio de præsenti posita in forma absolutionis, si in se vera sit, prout à Confessario ponitur, non officit validitati Sacramenti, & ipsa absolutio est valida; siquidem neque suspendit sensum, neque efficit aliud, quod obstare possit valori absolutionis. Idcircò si Confessarius rationabiliter dubitat, an absolvendus sit bene dispositus quoad dolorem, propositum, ac integritatem; vel sit præditus sufficienti usu rationis ad peccandum; vel an ea, quæ pœnitens confessus est, sint peccata, potest absolvere cum conditione, *si capax es:* aut *si ego possum.* Bonacina *d. disp. 5. quæst. 4. punct. 3. num. 1.* Eminentiss. Cardin. de Lugo *disp. 13. num. 107.* Salmanticenses *eod. tract. 6. tract. 3. num. 21. & 22.* atque Gobatus *d. tract. 7. num. 268. & seqq.* ubi *num. 271.* ulteriùs advertit, bene quidem esse, si dicta conditio verbis exprimatur; at in rigore sufficere, si sola mente retineatur, & non solùm explicitè, sed etiam implicitè, ac virtualiter; ex illo principio, quòd omnis Sacerdos timoratus, dum incipit excipere Confessiones, virtualiter intendit tale munus exequi juxta institutionem Christi, & permissionem Ecclesiæ; & per consequens cùm in prædictis casibus conditio de præsenti sit juxta Christi institutionem, ac Ecclesiæ intentionem, censetur virtualiter, & implicite, dum absolvit, absolvere cum conditione, *Si tu es capax;* vel, *si ego validè possum;* quod notatu dignum esse ait Gobatus *num. 272.* ad tollendos scrupulos. Concordant DD. apud Dianam *part. 10. tract. 11. resol. 55.* Quæ in Coordinato reperitur *tom. 1. tract. 4. resol. 23.*

Quo ad Ultimum, in quo petitur, *An absolutio Sacramentalis validè dari possit absenti?* Respondetur negativè; tum ex intentione Christi Domini, qui 13
sic instituit hoc Sacramentum, ut coram Sacerdote accusarentur peccata à pœnitente; & eidem præsenti per ipsum absolutio daretur, ut denotant illæ particulæ *Te absolvo*, quæ innuunt utriusque præsentiam; & testatur praxis universalis, ac inveterata Ecclesiæ; Layman *lib. 5. tract. 6. cap. 3. num. 9.* Eminentiss. Cardin. de Lugo *disp. 13. sect. 6.* & Bonacina *disp. 5. q. 4. punct. 5.* ubi alios refert, & Gobatus *d. tract. 7. num. 287.* tum ex *Bulla* 87. Clementis VIII. edita 14
die 20. Junii Anno 1602. in qua hanc propositionem: *Licere per litteras, sivè per internuncium Confessario absenti Sacramentaliter confiteri, & ab eodem absente absolutionem obtinere; ad minùs uti falsam, temerariam, & scandalosam damnavit, ac prohibuit:* præcepitque sub excommunicationis pœna, ipso facto incurrenda, sibique reservata: *Ne deinceps ista Propositio publicis, privatisque lectionibus, concionibus, & congressibus doceatur, neve unquam, tamquam aliquo casu probabilis defendatur, imprimatur, aut ad praxim quovis modo deducatur.* Ex quibus deducitur, quòd in nullo casu licitè, aut validè dari potest absolutio Sacramentalis pœnitenti absenti.

Sed quoniam supra in *Decis. XV. num. 26.* dictum est, secundùm DD. ibi citatos, supradictam Bullam prohibitivam esse intelligendam *conjunctivè*, non autem *disjunctivè*; itaut nulla sit Confessio facta 15
per litteras Confessario absenti; & absolutio sit invalida transmissa per litteras ab eodem Confessario absente; concurrente simul, ac *conjunctim* absentia pœnitentis, & absentia Confessarii absolventis; secus autem dicendum sit, si *disjunctivè* sola Confessio sit facta absenti, seu per litteras; absolutio autem detur à Confessario præsente, & superveniente ubi sit pœnitens, cujus peccata per litteras intellexerat, ut tenet novissimè Mastrius, Theologus non frustra figens pedem in opinionibus, quas

amplectitur, *disp.* 5. *de Pœnit. num.* 473. & 474. & Diana Coordinatus *tom.* 1. *tract.* 3. *resol.* 74. desumpta *ex part.* 11. *tract.* 7. *resol.* 30. hæc, inquam, distinctio videtur pati difficultatem ex his, quæ scribunt Salmanticenses *d. tract.* 6. *cap.* 3. *n.* 26. videlicet Paulum V. *die* 14. *Julii* 1605. Romæ in Congregatione Sanctii Officii declarasse, eam distinctionem non subsistere, & mentem Clementis VIII. fuisse, quòd confessio, & absolutio inter absentes illicita sit, & invalida tam *conjunctivè*, quàm *disjunctivè*.

Nihilominùs, salvo meliori judicio, in disjunctiva acceptione duo casus sunt distinguendi. *Unus*, quando ex urgenti causa per litteras manifestata sunt Confessario absenti peccata; qui eis intellectis se confert ad locum, ubi est ipse pœnitens, qui scripsit, & per nutus, aut aliud signum notum Confessario ratificat accusationem prædictarum suarum culparum; & sic Confessarius præsens impertitur eidem pœnitenti Sacramentalem Confessionem; in hoc casu validam, ac licitam esse absolutionem, & non comprehensum esse hunc casum in prohibitione Clementis VIII. neque in declaratione Pauli V. est dicendum juxta doctrinam Mastrii *in* 4. *disput.* 5. *num.* 473. & 474. ac Dianæ *part.* 11. *tract.* 7. *resol.* 30. Quæ in Coordinato est *tom.* 1. *tract.* 3. *resol.* 74. qui hunc casum accidisse testatur in Anglia, tempore persecutionis Catholicorum; dum eorum unus in odium fidei damnatus ad mortem, & prohibitus coram Sacerdote confiteri peccata sua, ea per litteras manifestavit Confessario, rogavitque sub incognita veste, se constituere penes schalam patibuli, in cujus ascensu patiens, & pœnitens innuisset oculis prædictam suam Confessionem; & ipse Confessarius submissa voce largiretur ei Sacramentalem absolutionem; prout factum fuit. *Alter* casus disjunctivus est, quando Sacerdos audit præsentialiter Confessionem pœnitentis, sed eo inabsoluto discedit; deindè post diversos dies, vel horas, per litteras, vel internuncium, vel etiam ore proprio, sed absens absolvit prædictum pœnitentem à peccatis antea auditis. In hoc casu illicita, & invalida est absolutio, juxta declarationem Pauli V., & de hoc casu loquuntur Salmanticen. *d. tract.* 6. *cap.* 3. *num.* 26. & 27. ut desumitur ex eorum verbis, quæ sunt ista: *Illam particulam, Et, non solùm sumendam esse copulativè, sed etiam divisivè; itaut quælibet pars seorsim damnata sit; & ita absolutio collata absenti, sivè Confessio facta sit Sacerdoti præsenti, sivè absenti in nullo casu liceat; ac proindè in nullo casu valida sit.*

Juxta hanc distinctionem reperio respondisse Patrem Gobatum ad sequentes sibi propositos casus: Frobenius excipit Confessionem decumbentis lethaliter in lecto, qui nondum habita absolutione Sacramentali disserit de suo testamento. Completo sermone, Confessarius oblitus eum absolvere, discedit; distans per viginti passus ab ædibus decumbentis recordatur non impertitæ absolutionis. Eodem in loco se obvertit versus domum infirmi, & pronunciat formulam absolutionis, dirigens eam mente sua ad infirmum. Requisitus P. Gobatus, an validè fuerit absolutus? respondit *d. tract.* 7. *num.* 284. negativè. Et quidem optimè respondit, quia absolutio data ab absente est invalida juxta supradictam distinctionem circa Bullam Clementinam, & declarationem Pauli V. vetantis dari absolutionem ab absente, etsi præsentialiter Sacerdos audiverit Confessionem. Alter casus P. Gobato propositus fuit. Mulier gravida, communicatura die dominico confitetur in Ecclesia Parocho suo, & inter alia peccata, unum, quod dubitabat esse lethale, enunciavit: at illud mortale esse demonstravit Parochus multis rationibus, quarum causa oblitus absolutionis, statim celebraturus accedit in Sacristiam, deindè ad Altare. In medio Missæ recordatur, se non absolvisse mulierem illam; quam propterea post Sacerdotis communionem, appropinquantem ad Altare, antequam eam communicaret, submissa voce absolvit. Interrogatus P. Gobatus an validè? respondit *d. tract.* 7. *num.* 292. affirmativè. Ratio fuit, quia præsenti pœnitenti potest impertiri absolutio etiam de peccatis antea auditis, vel manifestatis juxta doctrinam Mastrii *d. disput.* 5. *num.* 473. & 474. imò idem Gobatus *d. tract.* 7. *num.* 289. & 290. asserit, in casu non datæ absolutionis pœnitenti personaliter confesso, posse eumdem absolvi, si obvius venerit, post quinque, aut sex horas; ac etiam post quinque, aut sex dies; quamvis ingenuè fateatur, tutius esse monere pœnitentem de absolutione non data; & hortari, ut genuflectat, & eam accipiat, potissimùm si timor sit, quòd post illam Confessionem lapsus fuerit in aliquod mortale nunc exprimendum. Et hæc omnia esse facienda, cessante omni periculo scandali, aut gravis detrimenti ipsius Confessarii, qui de eo dubitans probabiliter poterit, ut dictum est, obvium suum pœnitentem inabsolutum absolvere; quia satis est ejusdem præsentia. Eminentiss. Cardin. de Lugo *disp.* 22. *num.* 51.

Porrò non ignorandum, non esse necessariam præsentiam physicam, sed sufficere moralem; quam talem esse dicit Bonacina *disput.* 6. *quæst.* 7. *punct.* 6. *num.* 2. *de Pœnit. Sacram.* si pœnitens à Confessario videri possit, vel non distet ultra viginti passus; quæ assertio non placet Tamburino *de Sacramento Pœnitentiæ libr.* 5. *cap.* 2. *num.* 11. dicens, requiri, quòd pœnitens possit audire Confessarium loquentem communi voce, seu aliquantulum altiore. Utramque tamen opinionem approbat Gobatus *d. tract.* 7. *num.* 288. docens, quid agendum, quando pœnitens confessus, & recepta pœnitentia, dum Sacerdos incipit pro eo absolvendo *Misereatur tui, &c.* velociter discedit à sede Confessionali, (ut sæpè faciunt rudes, seu rustici homines) & ab Ecclesia egreditur? Convenit in hoc casu eum alta voce revocare, ut genuflectat imponere, & sic genuflexum ad pedes Confessarii absolvere. Sed si Confessarius stipatus sit magna pœnitentium caterva? Tunc juxta Bonacinam, si nondum se absentavit ultra viginti passus, proferenda est in eum abeuntem absolutio. Ita Gobatus *d. num.* 288.

Tandem advertendum, hanc præsentiam physicam, vel moralem non requiri pro absolutione ab excommunicatione, aliisve censuris, quia hæc etiam absentibus potest impertiri; ut absque hæsitatione docent Suarez *de Pœnitent. disp.* 32. *sect.* 6. *num.* 3. Eminent. Card. de Lugo *disp.* 22. *num.* 51. & Gobatus *d. tract.* 7. *num.* 286. quos tamen intelligendos puto de absolutione in foro exteriori, in quo Judex Ecclesiasticus absolvit reum absentem à censuris, instante ejus Procuratore; secùs autem in foro interno, ac pœnitentiali, in quo ex supradictis requiritur præsentia physica, aut saltem moralis Pœnitentis.

DECISIO XXXVI.

ARGUMENTUM.

Solum Sacerdotem esse Ministrum Sacramenti Pœnitentiæ in hac Decisione firmatur. Ejusdem Ministri quatuor necessaria requisita exponuntur; Probitas, Scientia, Prudentia, ac Justitia; & enucleantur variæ Quæstiones in eorumdem requisitorum declaratione. Præcipuè an Confessarii teneantur monere Superiores, quorum Confessiones audiunt, de eorum notoriis defectibus, vel suorum Ministrorum? Utrùm debeant ipsi restituere, si non inculcaverint pœnitentibus onus restitutionis? An opinio Confessarii præ valeat opinioni pœnitentis? Probabilitatis tractatus confusi, & incerti.

SUM-

SUMMARIUM.

1 *Minister Sacramenti Pœnitentiæ est solus Sacerdos.*
2 *Confessarii requisita necessaria quinque.*
3 *Probitas, idest status gratiæ necessarius in audiente Confessiones?*
4 *Scientia quæ, & quanta requiratur in Confessario?*
5 *Prudentia Confessarii quæ, & quanta esse debeat?*
6 *Interrogandorum pœnitentium documenta octo.*
7 *Justitia in Confessario requirit, ut pœnitentem Confessum absolvat.*
8 *Instruere pœnitentem quando debeat Confessarius? Et de quibus?*
9 *Superiores monendi à Confessario de eorum notoriis defectibus; & Cardin. Baronii exemplum.*
10 *Restituere an teneatur Confessarius, qui non obligavit pœnitentem ad restituendum?*
11 *Confessarius an teneatur sequi opinionem pœnitentis?*
12 *Probabilitatis tractatus omnes confusi.*

REstat, ut de Ministro Sacramenti Pœnitentiæ disseramus, & de requisitis, ac qualitatibus ejus, sivè ad illud validè ministrandum, sivè licitè. Ministrum hujus Sacramenti esse solum Presbyterum, ordine Sacerdotali ritè, ac rectè insignitum diximus, ac probavimus supra *Decis. XVIII. à num.* 9. & *seqq.* ubi ostendimus, quòd si quis vellet confiteri Laico peccata sua, ut ab eo reciperet absolutionem, incideret in hæresim Lutheranorum; & quicumque non promotus ad ordinem Presbyteratus præsumeret audire Confessionem Sacramentalem alterius, & illum absolvere à peccatis, puniendus esset tamquam hæreticus in Officio S. Inquisitionis per *Constitutionem* 21. Gregorii XIII., quia est de fide, quòd solus Sacerdos potest esse minister Sacramenti Pœnitentiæ, ut definitum est in Concilio Constantiæ *in Bulla Martini V.* in Florentino *in Decreto Eugenii IV.* & in Tridentino *sess.* 14. *can.* 6. & *Can.* 10. & testantur testimonia Patrum, quos cumulat Eminentiss. Cardin. Bellarminus *lib.* 3. *de Sacram. Pœnitentiæ*, qui ab exordio nascentis Ecclesiæ agnoverunt, absolutionem Sacramentalem esse actum, seu exercitium potestatis Sacerdotalis; idcircò bene infert Eminentiss. Cardin. de Lugo *eod. tract. disp.* 18. *sect.* 1. & nos innuimus supra *Decis. XIX. n.* 31. eum, qui verè non accepisset in sua ordinatione ad Sacerdotium potestatem ab Episcopo consecrandi Corpus, ac Sanguinem Christi, offerendique Sacrificium, sivè per defectum materiæ, sivè per defectum formæ, aut quemcumque alium; postea non recipere validè potestatem absolvendi, per illa verba: *Quorum remiseritis peccata, remittuntur eis, &c.* sed debere repeti ordinationem quoad utramque potestatem; quia esse non potest minister Sacramenti Pœnitentiæ, nisi solus Sacerdos; non est autem Sacerdos, qui non habet potestatem offerendi Sacrificium; quod notant etiam Salmanticenses *de Sacramentis tract.* 6. *cap.* 11. *num.* 2.

Porrò in Sacerdote non excommunicato, non suspenso, & non interdicto quinque requisita concurrere debent, *Probitas*, *Scientia*, *Prudentia*, *Justitia*, ac *Approbatio*; prima quatuor, de quibus in præsenti Decisione agemus, necessaria sunt ad licitè ministrandum hoc Pœnitentiæ Sacramentum; quintum verò, de quo in Decisione sequenti, ad validè conferendum.

Probitas requiritur in Sacerdote ministrante Sacramentum Pœnitentiæ, idest status gratiæ, & quod ipse non sit in peccato mortali. *cap. Remissionem* 1. *quæst.* 1. *cap. Odi*, & *projeci*. 24. *quæst.* 1. aliàs illicitè administrat, & quo ad se sacrilegium committit, etsi validè absolvat pœnitentem; scriptum est enim in *Psalm.* 100. *Ambulans in via immaculata hic mihi ministrabat*. Disputant verò Theologi, an Confessarius debeat esse in statu gratiæ, dum incipit audire Confessionem alterius; vel sufficiat, quando audita Confessione vult ei impertiri absolutionem Sacramentalem? Alii volunt, ipsum non peccare mortaliter audiendo Confessionem in peccato mortali, dummodò habeat propositum pœnitendi, & reponendi se in statu gratiæ per actum veræ contritionis, antequam proferat absolutionis verba. Ita Aversa *de Pœnitent. quæst.* 16. *sect.* 10. Henriquez, citat, ac sequitur Diana *part.* 1. *tract.* 7. *resol.* 47. repofita in Coordinato *tom.* 1. *tract.* 7. *resol.* 43. ea ratione, quia Sacerdos quando audit Confessionem, non administrat Sacramentum, sed quando absolvit. Alii verò contrarium tenent, quia tunc incipit administrare Sacramentum, & fungitur ministri ejus officio, quando incipit audire Confessionem, quæ est actio materialis proxima ejusdem Sacramenti; ideò eo tempore, debet seipsum per contritionem à macula mortalis culpæ liberare, ne novum peccatum Sacrilegii committat. Suarez *de Pœnit. disp* 28. *sect.* 1. *num.* 3. Leander alios allegans *eod. tract. disp.* 11. *quæst.* 116. quibus adstipulatur Eminentiss. Card. de Lauræa *disp.* 20. *art.* 1. *num.* 24. ubi inexcusabilem demonstrat à Sacrilegio Sacerdotem, alios mundantem per administrationem hujus Sacramenti à peccatis, cùm sit ipse immundus, & adfert sub *num.* 18. hanc rationem: *Si enim Deus à Ministris Legis Mosaicæ, qui pecora tantùm sacrificabant, neque gratiam ex opere operato conferebant, exigebat Sanctitatem, eò quòd opera Religionis à Deo præcepta exercebant; quanto magis à ministris omnium Sacramentorum, quæ gratiam Sanctificantem conferunt?* His addere licet illud *Eccl.* 18. 19. *Ante judicium para justitiam*.

Scientia est secundum requisitum in Confessario; per quod non intelligimus *Clavem*, de qua differtimus supra *Decis. XIX. num.* 30. & diximus, esse potestatem, quam habet Confessarius tamquam Judex interrogandi pœnitentem de speciebus, numero, ac circumstantiis peccatorum, ut de illis se bene informet; sed hic per Scientiam denotatur doctrina, seu instructio, quam habere debet ipse Confessarius, ac notitia tum Theologiæ Moralis, tum Sacrorum Canonum, ut possit esse idonens minister hujus Sacramenti, ut bene adverrit Eminentiss. Card. de Lauræa *d. disp.* 20. *num.* 27. ubi *num.* 29. docet, quòd Scientia in Sacerdote ad validè conferendum Sacramentum Pœnitentiæ sufficit, si sciat solvere, ac ligare, idest proferre formulam absolutionis, & imponere convenientem satisfactionem pœnitenti. At ad bene, ac licitè administrandum Sacramentum multò plura scire debet, de quibus disputant Moralistæ, quos citat Bonacina *d. disp.* 5. *quæst.* 7. *punct.* 4. §. 2. & Suarez *disp.* 28. *sect.* 2. considerans, quòd Confessarius gerit Officium Judicis, Doctoris, Medici, ac Pastoris; & ideò debet habere tamquam scientiam, quanta necessaria est respectivè supradictis personis in ministerio suo. Cæterùm ad instructionem studiosi Lectoris, ut summatim capere possit ea, quæ fusè, ac sparsim scribunt Doctores de scientia Confessarii, satis erit, ut notet sequentes quatuor Conclusiones.

Conclusio Prima. Confessarius ante omnia scire debet discernere inter peccata mortalia, ac venialia, quia sine hac scientia non potest ferre judicium justum. Salmanticens. *d. tract.* 6. *cap.* 12. *num.* 4. cum hac tamen moderatione, ut hæc scientia præcisè non requiratur in omnibus casibus, sed in his, quæ communiter accidunt; in reliquis autem sufficiat bona voluntas; & satis sit, ut pœnitens bona fide declaret culpam suam; ipseque Confessarius habeat intentio-

tentionem eum absolvendi tam à venialibus, quàm à mortalibus; nec ultra sit ab eo cogitandum; tantum enim sufficit ad validitatem Confessionis. Eminentiss. Card. de Lugo *disp.* 22. *num.* 70. & Dicastil. *disp.* 10. *dub.* 12. *num.* 350. ubi alii plures.

Conclusio secunda: Ulteriùs scire debet Confessarius Casus reservatos, ut cognoscat, quos potest absolvere, & quos non potest. Similiter scire debet Excommunicationes, quæ ipso facto incurruntur; tum quia non potest absolvere à peccato, nisi priùs absolvat ab excommunicatione; tum etiam quia oportet, ut sciat admonere pœnitentem de his, quæ illi necessaria sunt, ut ab excommunicatione absolvatur. Salmanticenses *d. cap.* 12. *num.* 5.

Conclusio Tertia: Præcipuè opus est, ut Confessarius sciat species, numerum, ac circumstantias peccatorum, necessariò explicandas; & in universum ea, quæ per se spectant ad integritatem Confessionis; & quid necessarium sit, ut pœnitens sit sufficienter dispositus ad recipiendam absolutionem, tam ex parte doloris, quàm ex parte propositi; & an pœnitens sit in occasione proxima peccadi; nec non obligationes satisfaciendi, ac restituendi; impedimenta quoque Matrimonii pro Laicis; censuras, ac irregularitates pro Ecclesiasticis.

Conclusio Quarta: Circa omnia prædicta, non est necesse, ut Confessarius habeat perfectam scientiam, & cognitionem; sed satis est, ut intelligat ea, quæ frequentiùs accidunt; & de aliis dubitare sciat, ut justè, ac dignè suo munere fungatur: nam si dubitat, potest legendo, vel alios consulendo se instruere, & cum pœnitente ea, quæ oportet, adimplere; aliàs vix aliquis esset, qui possit confessiones audire. Suarez *d. disp.* 28. *sect.* 2. Eminentiss. Cardin. de Lugo *disp.* 21. *num.* 70. & 71. Gobatus *d. tract.* 7. *num.* 188. & 189. Salmanticenses *d. tract.* 6. *cap.* 12. *n.* 7. & *seqq.* ubi bene observant, minorem scientiam requiri in Confessario deputato in parvis Villis, majorem verò in eo, qui in magna Civitate Confessiones audit; prout etiam, quòd ubi pœnitens est vir doctus, quæcumque scientia, etsi parva sufficit in Sacerdote; ut ait etiam Suarez *d. sess.* 2. *num.* 3.

Prudentia est Tertium requisitum necessarium in
5 quocumque Confessario, juxta illud *Prov.* 4. 5. *Possside sapientiam; possside prudentiam*, est enim Virtus, quæ regulat omnes actiones humanas, ut dicit Eminentiss. Cardin. de Lauræa *in* 3. *Sentent. tom.* 2. *de Virtutibus in genere disp.* 10. *num.* 11. & ea uti debet ad cognoscendum, an pœnitens sit bene dispositus ad validè recipiendam absolutionem; observatis ejusdem verbis, moribus, conditione, longitudine, vel brevitate temporis ab ultima illius Confessione decursi; aliisque circumstantiis ipsius pœnitentis personam concernentibus; siquidem quando prudenter judicat, esse bene dispositum tum quoad dolorem, integritatem Confessionis, ac propositum emendationis, satis est, ut eum absolvat absque aliis interrogationibus. Suarez *disp.* 32. *sect.* 3. *num.* 3. Palaus *tract.* 23. *disp. Unic. punct.* 19. §. 2. & Salmanticenses *d. tract.* 6. *cap.* 12. *num.* 15. & 16. optimè advertens, quòd pœnitentes honesti, bene instituti, ac docti non sunt indiscretis interrogationibus fatigandi; nisi aliquando quoad numerum, vel circumstantias peccatorum, de quibus ipsi mentionem fecerunt, si non satis se explicuisse videantur. E contra si Confessarius probabiliter dubitet, pœnitentem deficere in sui accusationem circa species, numerum, aut circumstantias peccatorum, sivè ex defectu examinis, sivè ob ignorantiam, & inadvertentiam, debet, quoad prudenter fieri potest, illum de iisdem interrogare, juxta *text. in cap. Omnis utriusque sexus. De Pœnitent.* & *Remiss.* ubi Summus Pontifex ait: *Sit Sacerdos discretus, & cautus more periti Medici, diligenter inquirens peccatorum circumstantias, &c.* & docet Magister Sent. *in* 4. *dist.* 19. quem ibidem sequuntur S. Thomas, & Scholastici; nec non omnes Moralistæ, quos longa serie citant Salmanticens. *ubi prox. num.* 18.

In interrogando autem pœnitente opus est summa prudentia, ad quam comparandam, Deo auxi- 6
liante, non parùm conducent sequentia documenta. *Primò;* non requiri exactissimam diligentiam in interrogando, quæ sit nimis onerosa pœnitenti, ac ipsi Confessario; sed talis qualis sit sufficiens ad integritatem Confessionis. *Secundò*, non esse interrogandum pœnitentem de omnibus, quæ scripta sunt in Morali Theologia, sed de his, quæ spectare possunt ad ejus statum, vel conditionem. *Tertiò*, in peccatis carnalibus parcè, ac velociter, & cum modestia esse procedendum in interrogationibus, ne pœnitentem scandalizet, vel se periculo pollutionis exponat. *Quartò*, non reprehendat, aut invehat in aliquod peccatum, nisi completa Confessione, ne pœnitens deterritus alia fortè graviora manifestare omittat. *Quintò*, ubi est aliquid examinandum circa aliquod peccatum quo ad speciem, numerum, vel circumstantias, id requirat cum benignitate de peccato in peccatum, ne, si expecter in finem, oblivio, aut confusio impediat, ne Confessarius scienda sciat. *Sextò*, rusticos, aut alios rudes homines, qui absque delato examine ut plurimùm ad pedes Confessarii accedunt, non expedit dimittere, ut se examinent, ac redeant; sed eos juvare per opportunas interrogationes; sic enim fient magis apti, quàm si millies dimittantur. *Septimò*, Rustici, qui agresti, & inculto modo confessi sunt multo tempore cum bona fide, sed sine integritate quoad numerum, species, vel circumstantias, non sunt cogendi iterare Confessiones factas; sed satis est ab iisdem exigere, quæ omiserunt in præteritis Confessionibus, juxta DD. quos cumulat, & sequitur Diana Coordinatus *tom.* 1. *tract.* 3. *resol.* 119. & 120. quarum prima est in Diana antiquo *part.* 3. *tract.* 4. *resol.* 107. *aliàs* 108. altera verò *part.* 10. *tract.* 14. *resol.* 21. *aliàs* 19. *Octavò* tandem, si Confessario innotescat, pœnitentem commisisse mortale, eo quo nulli est confessus, & licèt prudenter interrogatus, de illo non se accuset; disputant DD. quid sit agendum. Alii dicunt, quòd eum dimittat, si certò scit peccasse, secùs si ex aliorum relatione, quia in Confessione Sacramentali tam pro, quàm contra standum est dictis pœnitentis; tantò magis quia potest pœnitens habere aliquam legitimam causam, illud non manifestandi ipsi Confessario, ut diximus supra *Decis.* XXIII. *n.* 11. Nihilominùs prudentia Confessarii tanta esse debet in instruendo pœnitente de necessitate integritatis, & in præbenda ei fiducia inviolabilis secreti, ut ex ejus ore eruat virus illius culpæ. Suarez *d. disp.* 32. *sect.* 3. & Salmanticenses *d. tract.* 6. *cap.* 12. *num.* 28.

Justitia est quartum requisitum Confessarii, quæ quidem etsi multa genera casuum respiciat, tria tantùm hic referre satis erit. Unum est, quòd Confes- 7
sarius auditis peccatis pœnitentis bene dispositi, tenetur de justitia ei absolutionem impertiri, sivè sit proprius Parochus, sivè alius Sacerdos ad Confessiones audiendas approbatus; sic enim postulat ratio judicii, & æquitas inter pœnitentem, & Confessarium; & aliàs magna fieret injuria ipsi pœnitenti, si sine causa privaretur Sacramento, & cogeretur iterùm coram alio eadem peccata confiteri, sivè sint mortalia, sivè etiam tantùm venialia. Aversa *de Pœnit. quæst.* 16. *sect.* 11. Suarez *disp.* 32. *sect.* 5. Salmanticenses *d. cap.* 12. *num.* 29. & 30. ubi tamen concedunt, posse ex justa causa Confessarium differre absolutionem ad magis se certiorandum de vera dispositione pœnitentia, vel recidivi, vel contumacis in adimplenda pœnitentia: *Alterum* genus ju- 8
stitiæ est, ut Confessarius instruat eo meliori modo, quo potest, pœnitentem in his, quæ sunt necessaria ad salutem, & ab eodem pœnitente ignorata culpabiliter; puta mysterium Sanctissimæ Trinitatis, Redemptionis nostræ ex Incarnatione, Passione, Morte, ac Resurrectione Christi Domini, Venerabilis Eucharistiæ Sacramenti, Resurrectionis Universalis, ac similium; Cardenas *in Crisi Theolog. dissert.* 41. ubi ponit Propositionem damnatam 64. quæ asserebat, *Absolvi posse ignorantes dicta mysteria etiam ex negligentia*. Debet etiam instruere sponsos de impedimentis Matrimonii, præcipuè contrahendi, ut fusè disserit Sanchez *de Matrimon. lib.* 12. *disp.* 38. Bonacina, & alii, quos allegant Salmanticenses *d. tract.* 6. *cap.* 12. *punct.* 3. per totum, ubi *num.* 32. in specie dicunt, teneri Confessarium ex justitia admonere pœnitentes de obligatione revelandi Superioribus hæreticos, nec non Sacerdotes solicitantes ad turpia in Confessione, juxta Bullam Gregorii XV. *Incipien. Universi Dominici Gregis.* 30. *Augusti* 1622. de qua plenè agunt mea Eretomata *cap.* 126. in quo omnes casus ad dictam materiam spectantes summatim collegi tum ex Moralistis modernis, tum ex Criminalistis practicis, ac
9 sapientioribus. *Tertium* genus justitiæ est, ut à Confessario moneantur pœnitentes, si Prælati, Pastores, aut Gubernatores sint, de eorum notoriis peccatis, quæ vel nesciunt, vel non curant, circa malam collationem beneficiorum, Ministrorum electionem, subditorum gubernationem, aut eleemosynarum distributionem; si enim Confessarius ea scit, & tacendo prædictas absolvit, imponit suis humeris peccata eorum; & errores, quos in pœnitente dissimulat; nam qui formidat potentis faciem, non debet Confessarii officium assumere. Eminentissim. Card. de Lugo *disp.* 22. *num.* 37. Busembaum *de Pœnit. cap.* 2. *dub.* 5. *num.* 8. Hinc Cardinalis Baronius audiens Confessiones Clementis Papæ VIII. eum monuit de monopolio Annonæ, quòd ejus Nepos faciebat in præjudicium omnium pauperum. Pontifex nepotem corripuit, qui minatus Baronium, de purpura eo privando, audivit, eum sibi respondentem: *Sine dolore relinquam, quod sine amore possideo.* Bernabeus *in Vita Card. Baronii lib.* 2. *cap.* 1. *in fin.* Quòd si pœnitentes sint personæ privatæ, tenetur Confessarius ex justitia, eos monere de obligatione adimplendi vota, si quæ emiserint, juramenta, promissiones, aut præteritas Sacramentales satisfactiones; ad tollenda, seu reparanda scandala, si quæ intulerunt; ad corripiendos delinquentes, si ad eorum spectet officium; & præcipuè ad restitutionem famæ, aut bonorum, si in his aliquem læserunt; nec non ad eosdem pœnitentes retrahendos à negotiis illicitis, & à contractibus usurariis, in quibus si sint renitentes, absolutionem omninò debet denegare; ut latè DD. apud Salmantic. *d. cap.* 12. *punct.* 3. *à num.* 32. & *seqq.*

Sed hìc duo oriuntur dubia: *Unum* est, si Con-
10 fessarius omittat obligare pœnitentem ad restitutionem, teneatur ipse restituere. Multi multa dicunt, ut videre est apud Dianam *part.* 2. *tract.* 16. *resol.* 1. reposita in Coordinato *d. tom.* 1. *tract.* 6. *resol.* 22. Resolutio vera est, quòd si positivè dixerit ex ignorantia pœnitenti, non teneri restituere; monere debet pœnitentem de suo errore, & eum onerare ad restitutionem; quòd si ampliùs reperire non possit pœnitentem, remanet obligatus ipse Confessarius ad illam. Si autem omisit tantummodò eidem pœnitenti hanc obligationem exprimere in Confessione; sunt hinc indè opiniones, ut referunt Eminentiss. Card. de Lugo *d. disp.* 22. *à num.* 60. & *seqq.* ac Salmanticenses *d. tract.* 6. *cap.* 12. *à num.* 50. 51. & 52. *Al-*
11 *terum* dubium est, si Confessarius dicat aliquam actionem, seu contractum esse peccatum mortale; pœnitens verò asserat ex studio facto, seu ex consilio ab aliis sumpto, non esse mortale peccatum; an Confessarius possit, & debeat adhærere opinioni pœnitentis, & eum contra suam opinionem absolvere; alii negant, alii affirmant, quos cumulat Diana *part.* 2. *tract.* 13. *resol.* 11. quæ sedet in Coordinato *tom.* 8. *tract.* 1. *resol.* 6. nec non Salmanticens. *d. cap.* 12. *num.* 42. & *seqq.* ubi tres opiniones referunt. Apud me prævalet distinctio Eminentiss. Cardin. de Lauræa *disp.* 21. *de Pœnitent. art.* 4. §. 4. quæ est hujusmodi. In iis, quæ respiciunt essentiam Sacramenti, potestatem, ac facultatem Ministri, nec non dispositionem pœnitentis, non tenetur Confessarius sequi opinionem illius, sed suam. At in aliis dubiis de agibilibus, puta de obligatione jejunandi, de justitia contractus, de gravitate, vel levitate peccati, potest Confessarius sequi opinionem pœnitentis, sua propria postposita, si vult; dummodò sibi ostendat, eam esse probabilem, & tanquam talem approbari à Doctoribus fide dignis. Sed quibus rationibus suadebit sibi ipsi Confessarius probabilitatem assertam à pœnitente? Quis ignorat, 12
materiam de probabilitate opinionum esse pelagum sine fundo? Quis adorsus est legere Fagnanum differentem de opinione probabili in *cap. Ne innitaris. de Constit. à num.* 13. *usque ad num.* 403. & non remansit obtusus? Et qui non obtusior, percurrendo Caramuelem loquentem de Probabilitate; vel studendo integris voluminibus Bordoni, Thyrsi Gonzalez, & Joannis de Cardenas in Crisi Theologica de eadem materia? Idcircò pœnitùs rejiciendam censeo doctrinam Summæ Dianæ *Verb. Opinio probabilis num.* 6. & esse amplectendam illam prædicti Thyrsi Gonzalez Præpositi Generalis Societatis Jesu; qui in tractatu *de recto Usu opinionum probabilium Dissert.* 14. *cap.* 9. §. 4. *num.* 126. ita concludit: *Quando opinio Confessarii est in se probabilior, seu communior inter Auctores Classicos, & aliundè post diligentem veritatis inquisitionem, citra passionem, & culpam, ille judicat esse veram ob fundamenta rationis, quæ ipsi videntur manifestò urgentiora omnibus rationibus, quibus nititur Pœnitentis opinio; tunc non potest absolvere Pœnitentem, quamvis ille bona fide amplexus fuerit sententiam contrariam.* Utinam, non reperiantur Confessarii, qui vel ex defectu studii, vel ob humanos respectus opinionem pœnitentium contractus usurarios practicantium, & licitos esse prætendentium, approbaverint, irreparabili cum detrimento suarum Animarum. O quanti reperiuntur de illis, de quibus, ut testatur Molina *tom.* 4. *de Just.* & *Jure tract.* 3. *disp.* 38. *num.* 3. Elisabeth. Regina Lusitaniæ dicebat: *Se, scilicet, numquam consuluisse Medicum, Jurisperitum, aut Theologum, qui ei non respondisset, quod ipsa fieri optabat.*

DECISIO XXXVII.

ARGUMENTUM.

De approbatione Confessariorum sæcularium differitur in præsenti Decisione. Docetur, quòd eorum approbatio requirit duo; scilicet judicium de idoneitate, & concessionem Jurisdictionis pro pœnitentibus absolvendis. Qualiter approbentur Parochi; nec non simplices Sacerdotes. Utrum approbatio facienda sit ab Episcopo Confessarii, vel Pœnitentis, vel Loci, in quo audienda est Confessio. An detur Casus, in quibus Sacerdos non approbatus possit absolvere. Abbates habentes territorium separatum approbant Confessarios: Non etiam Monasteria, & Capitula pro Ecclesiis Curatis de eorum Mensa. Parochi num possint assumere in Confessarios Sacerdotes approbatos tantùm quo ad scientiam? Quando expiret facultas audiendi Confessiones.

SUM-